Тошкент оқшоми

Ижтимоий-сиёсий шаҳар газетаси

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган

№ 80 (8. 509) ◆ 1994 йил 8 июль, жума ◆Сотувда эркин нархда

Бугунги кун нафаси

РЕСПУБЛИКАМИЗДА

● Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов дон тайёрлаш йиллик режасини бажарган Фарғона ва Андижон вилоятлари ғаллакорларини меҳнат ғалабаси билан табриклади.

● Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг Фармони билан Пўлат Ҳабибуллаев Ўзбекистон Республикаси Давлат фан ва техника қўмитасининг раиси этиб тайинланди.

● Шўрчи туманида алюминийдан фойдаланиб ойна ва эшик ромлари ишлаб чиқарадиган «Италия — Тожикистон— Ўзбекистон» қўшма корхонаси ташкил этилмоқда. Бу йил маҳсулот бера бошлаши мўлжалланаётган ушбу қўшма корхона лойиҳа қуввати йилига 18 миллион АҚШ доллари миқдорида маҳсулот ишлаб чиқаришга мўлжалланган.

ҲАМДЎСТЛИКДА

● Қозоғистон Олий Кенгаши Президент Нурсултон Назарбоевнинг мамлакат пойтахтини Алматидан Оқмол (собиқ Целиноград) шаҳрига кўчириш тўғрисидаги таклифини маъқуллади.

● Сочида Россия ва БМТ вакиллари иштирокида Грузия билан Абхазия ўртасида музокаралар ўтказилмоқда.

● Москвада ерни хорижликларга ижарага беришга рухсат этилди. Ҳозир 49 йил муддат ижарага олиш ҳуқуқи билан хорижликларга 69 та ер майдони ажратилган.

● АҚШ 1 долларининг қиймати 2000 Россия рубли довонидан ҳам ортди. Сўнгги савдода АҚШ 1 доллари 2011 рублга сотилди.

ХОРИЖДА

● Бугун Италиянинг Неаполь шаҳрида Ғарбнинг тараққий этган етти давлати раҳбарларининг навбатдаги учрашуви бошланади. Унга Россия Президенти Борис Ельцин ҳам таклиф этилган.

● АҚШ Президенти Билл Клинтон Ригадан сўнг Варшавага келди. Унинг Польша Президенти Лех Валенса билан музокаралари натижасида шу йил кузда бу мамлакатда илк бор НАТОнинг «Тинчлик учун шериклик» дастури доирасида ҳарбий машқлари ўтказилишига аҳдлашиб олинди.

● Жанубий Яман етакчилари мамлакат шимолликлари томонидан қамал қилинган Адан шаҳрини тарк этиб, учта кемада номаълум йўналишда ғойиб бўлдилар.

● Парижда Исроил Бош вазири Исҳоқ Рабин билан Фаластин раҳбари Ёсир Арофат ўртасида музокаралар бўлиб ўтмоқда.

● Бу йил АҚШ Канададан умумий қиймати миллиард доллардан ҳам кўпроққа 5 миллион тоннага яқин буғдой сотиб олади. Бу ўтган йилдагидан икки баравар кўпдир.

ИЛМУ ФАН МАМЛАКАТ ТАРАҚҚИЁТИГА ХИЗМАТ ҚИЛСИН

СУРАТДА: йиғилиш пайти.

Р. НУРИДДИНОВ тасвири (ЎзА).

ЎЗБЕКИСТОН ФАНЛАР АКАДЕМИЯСИНИНГ УМУМИЙ ЙИҒИЛИШИ

Илм-фан иқтисодий муносабатларда, ижтимоий ва маънавий ҳаётда амалга оширилаётган барча ўзгаришларнинг, давлат мустақиллиги асосларини мустаҳкамлашнинг муҳим қисми бўлиши лозим. Илмий-техникавий тараққиёт даражаси ва суръатлари ҳақиқатан ҳам юксалиши учун республикадаги мавжуд илмий салоҳиятдан янада тўлароқ фойдаланиш, ишнинг пировард натижалари учун тадқиқот жамоаларининг масъулиятини ошириш зарур.

7 июль куни Тошкентда бўлиб ўтган Ўзбекистон Фанлар академиясининг умумий йиғилишида шу ҳақда гапирилди. Йиғилиш иштирокчилари халқ хўжалигининг долзарб муаммоларини ҳал этишда республика олимлари олдида турган вазифаларни муҳокама қилдилар.

Йиғилишни Ўзбекистон Фанлар академиясининг президенти М. Салоҳиддинов очди. Йиғилиш иштирокчиларининг нутқларида ҳозирги шароит — бозор муносабатларига ўтиш, демократик давлат асосларини шакллантириш, мустақил ташқи сиёсат юритиш Осиё минтақасида тинчликни барқарорлаштирувчи қудратли омил сифатида Ўзбекистоннинг мавқеи ошиб бораётгани билан боғлиқлиги таъкидлаб ўтилди.

Шунинг учун ҳам улар республика илм-фани бош штаби фаолиятининг асосий жиҳатларига тўхталиб ўтдилар. Фан, таълим, маданият, қонунчилик, иқтисодиётнинг энг муҳим муаммолари, хусусан экология жиҳатидан соф ва ресурсларни тежайдиган технологияларни яратиш, фойдали конларни излаш ва ишга солиш, табиат ресурсларини қайта ишлаш, деҳқончилик-саноат мажмуи ишида қатнашиш — академия институтлари учун фаолият майдони экани таъкидланди. Кимё ва биология соҳасидаги тадқиқотлар, тиббиёт, озиқ-овқат саноати учун янги моддаларни ишлаб чиқиш, сейсмодинамика, материалшунослик муаммоларини ўрганиш устивор йўналишлар бўлиб қолмоқда.

Йиғилиш иштирокчилари шу муносабат билан Ўзбекистонда илмий-техникавий сиёсатни шакллантириш, кадр тайёрлаш, илмий тадқиқотларни моддий ва техник жиҳатдан таъминлаш, халқаро алоқаларни ривожлантириш масалалари катта аҳамият касб этаётганини таъкидлаб ўтдилар. Илмий ишланмалар самарадорлиги бугунги талабларга тўла жавоб беролмайди. Янги мавзулар бўйича тадқиқотларни ривожлантириш учун ресурслар жуда секинлик билан ажратилмоқда. Илмий муассасалар тузилмасида янги йўналишларни ривожлантириш бўйича ўзгаришлар юз бергани йўқ.

Йиғилишда бошқарувнинг самарали усулларини, фанни ривожлантиришнинг илғор шаклларини қидиришни кенг йўлга қўйиш зарурлиги ҳақида гапирилди. Илмий-тадқиқот жамоалари у ёки бу ишланмаларга қўл уриш ҳуқуқи учун курашиши, ўз мавзуларининг рақобатбардошлиги ҳамда иқтисодий жиҳатдан аҳамияти муҳимлигини тасдиқлаши лозим.

(ЎзА).

Республика Президенти Ислом Каримовнинг Ўзбекистон Фанлар академияси умумий йиғилишида сўзлаган нутқи

Муҳтарам дўстлар!

Аввало, сизлар билан, Ўзбекистон фани ва келажаги учун катта хизмат қилаётган, эл-юрт орасида таниқли ва ардоқли инсонлар билан учрашганимдан беҳиҳоя мамнун эканимни изҳор этишга, ҳаммангизга сиҳат-саломатлик, мамлакатимиз равнақи йўлида қилаётган меҳнатингизда омад ва янги зафарлар тилашга ижозат бергайсиз.

Маърузани бошлашдан олдин, кейинги сайловда менинг камтарона хизматларимни юксак баҳолаб, Фанлар академияси каби улуғ ташкилот аъзолигига якдиллик билан номзодимни тасдиқлаганингиз учун сизларга чин қалбимдан самимий миннатдорлик изҳор этаман. **Бу мен учун катта ишонч ва буни мамлакатда ўтказилаётган сиёсатни илму фан аҳли қўллаб-қувватлаётгани белгиси деб биламан.**

Одамзод ҳаётида шундай қувончли воқеалар бўладики, улар ҳеч қачон унутилмайди, умрбод ёдда сақланади, унинг авлодлари томонидан ҳам фахр билан тилга олинади. Ана шу маънода академиклик илмий унвонига сазовор бўлишимни — менга ишонч билдирган атоқли олимларимиз олдида узилмас қарз, деб тушунаман.

Сизлар — зукко илм аҳли билан учрашиш, ҳаётимизда рўй бераётган тарихий воқеалар, **бошимиздан ўтаётган катта-катта муаммолар, уларни ечишга қаратилган режалар, дастурлар ва ҳаракатлар ҳақида фикр алмашиб, сизлардан маслаҳат олиш, керак бўлса, мадад олиш ҳар қайси раҳбарнинг вазифаси, деб ҳисоблайман.** Негаки, бу маслаҳатлар инсонга куч-қувват бағишлайди, иродасини тоблайди.

Албатта, сизлар давлат ва жамият ҳаётидаги ўзгаришлардан хабардорсиз. Бугунги ҳаётимизни ҳам яхши биласиз. Шу сабабли, мен энг муҳим масалалар билангина чекланмоқчиман.

Мустақил Ўзбекистонда амалга оширилаётган сиёсат хусусида гапирар эканмиз, мамлакатимиз ҳаётидаги энг муҳим ўзгариш— дунё ҳамжамиятига тенг ҳуқуқли аъзо бўлиб кирганимиз бўлди. Ўзбекистон давлати ундан ўзининг муносиб жойини эгаллади. 130 дан ортиқ давлат билан дипломатик алоқалар ўрнатилди. Дунёнинг энг йирик ва энг нуфузли давлатларининг элликдан ортиқ элчихонаси пойтахтимиз Тошкентда фаолият кўрсатмоқда.

Ўзбекистоннинг салоҳияти, унинг порлоқ келажаги ҳамма тарафидан тўлиқ эътироф қилинмоқда ва очиқ тан олинмоқда. Дунёда Ўзбекистонни билмаган давлат қолмади, деб айтсак, ҳеч муболаға бўлмайди.

Қолаверса, Ўзбекистон бугун Марказий Осиё минтақасида нафақат жуғрофий, балки ҳам сиёсий, ҳам маънавий жиҳатдан марказий ўрнини эгаллади. Бу ҳақиқатни фақатгина қўшниларимиз эмас, балки бизнинг бугунги сиёсатимизни кузатиб турган узоқдаги давлатлар ва уларнинг раҳбарлари ҳам тан оляпти.

Мамлакатимизнинг ташқи дунё билан сиёсий ва иқтисодий алоқалари кун сайин ривожланиб бормоқда. Мана, шу йилнинг олти ойини олиб қарайлик. Шу вақт мобайнида Хитой Давлат Кенгашининг Раиси Ли Пэн, Франция Президенти Франсуа Миттеран, Корея Республикаси Президенти Ким Ен Сам жаноблари Ўзбекистон меҳмони бўлди. Ўзбекистон давлат делегациялари эса Ҳиндистонда, Японияда ва Туркияда бўлиб қайтди.

Расмий, норасмий музокара ва учрашувлар чоғида кўплаб халқаро масалалар, ўзаро сиёсий, иқтисодий ҳамда маданий ҳамкорлик масалалари атрофлича муҳокама қилинди. Ўнлаб муҳим ҳужжатлар имзоланди. Чет эллик ҳамкорлар билан тенг ҳуқуқли ва ўзаро фойдали йирик лойиҳалар тузилди ва амалга ошира бошланди.

Ўзбекистоннинг кейинги 2—3 йил мобайнидаги халқаро фаолияти, имзоланган муҳим халқаро ҳужжатлар, жаҳондаги энг йирик, нуфузли давлатлар билан тенг ҳуқуқли ва ўзаро манфаатли алоқалар ўрнатилиши, мамлакатимизга оқиб келаётган йирик сармоялар давлатимизнинг, ҳақиқатан ҳам, келажаги буюк, деб комил ишонч билан гапиришга асос бўла олади.

Ҳам ташқи, ҳам ички сиёсатимиз, ҳаракатларимизнинг асосий мақсади — халқимиз манфаатларини ўйлайдиган, унга фаровонлик ва эркинлик ато этадиган адолатли демократик жамиятни барпо этишдир. Халқимиз, жамиятимиз қўллаб-қувватлаган мана шу йўлда кейинги икки-уч йил давомида қандай ишлар амалга оширилди?

Энг аввало, халқимизнинг асрий орзуларини рўёбга чиқариб, ўзимизнинг мустақил давлатчилигимизни шакллантирдик. Мустақил, озод, суверен давлатнинг ҳуқуқий асоси яратилди. Мамлакат Конституцияси, давлат ва жамиятнинг мақсад ва вазифаларини белгиловчи ва йўлга солиб турувчи бир қанча қонунлар қабул қилинди.

Ижтимоий муносабатларнинг жамиятимиз учун мутлақо янги асослари, хусусий мулк ва кўп укладли, дунё сари юз тутган очиқ иқтисодиёт пайдо бўлмоқда ва ривожланмоқда.

Жаҳондаги энг илғор тажрибани инобатга олган ҳолда, бозор муносабатларига хос янги иқтисод, молия, банк-кредит, тижорат тизимлари барпо этиляпти.

Биз эски мустабид, маъмурий-буйруқбозликка асосланган тақсимотчилик тизимидан воз кечдик. Ягона мафкурачилик, ҳаётнинг барча соҳаларида КПСС-нинг мафкуравий тазйиқи ва зўравонлигини йўқотдик, янги тарихимиз, ҳаётимиз саҳифаларини очдик.

Буюк аждодларимизнинг бебиёс маънавий мероси, минг йиллик тарихимиз ва маданиятимизга асосланган маънавий ҳаётимизни тиклай бошладик. Динимиз ва тилимизга қайтдик, миллий урф-одатларимиз ва анъаналаримиз, хуллас, инсон маънавиятига дахлдор барча бойликларимиз қайтадан қад ростлаяпти. Одамларда ўзлигини англаш, миллий ғурур, орият, ўтмишдан фахрланиш, порлоқ келажакни барпо этишни ўз қўлимизга олганимиздан ғурурланиш каби туйғулар камол топяпти, уларнинг бугунги ва эртанги кунга ишончи ортиб боряпти.

Ўз олдига демократик давлат ва фуқаролар жамиятини барпо этишни мақсад қилиб қўйган давлат, жамоат ташкилотлари ва тизимлари шаклланмоқда.

Мамлакатимизнинг дунё иқтисодиётига интеграцияси кучайиб, чет эллик сармоя эгаларининг Ўзбекистонга қизиқиши ва улар олиб келаётган инвестициялар ҳажми кенгаймоқда.

Энг муҳими, кишиларнинг дунёқараши, меҳнатга муносабати, меҳнатни рағбатлантириш манбалари, сабаблари, ҳаётга муносабати ўзгармоқда, улар демократик давлат ва бозор иқтисодиёти қадриятларига кўпроқ дохил бўлмоқдалар.

Янги валютага — миллий пулимизга ўтишимиз ҳаётимизда катта тарихий воқеа бўлди. У тақдиримизда ўчмас из қолдиради, келажагимизда улкан аҳамият касб этади. Энг муҳим вазифа — ана шу миллий валютамизнинг кучини, қудратини, харид қобилиятини белгилаш, унинг жаҳон миқёсидаги ўрни, обрўсини жойига қўйишдир. Шу мақсадда зарур дастурлар амалга ошириляпти. Бу борадаги биринчи вазифа — унинг ички конвертациясига эришишдир.

Хулоса қилиб айтадиган бўлсак, муддао ва мақсадимиз аниқ. Шу мақсад ва муддаоларга эришиш учун пухта ишланган дастурларимиз ва амалга оширилган ишларимиз, ўзимизга хос ва ўзимизга мос йўл-сиёсатимизнинг халқимиз томонидан қўллаб-қувватланиши — бизнинг энг катта ютуғимиздир. Халқимиз мамлакат олдида турган вазифаларни қанчалик самимий қабул этса, уларни ўзларининг хусусий манфаатлари билан чамбарчас боғласа, шу мақсадларни амалга оширишга бел боғлаб ҳаракат қилса, бунинг ҳосили — самараси ҳам шунчалик тез кўзга кўринади.

Яна бир бор таъкидлаб айтаман, халқнинг келажакка ишончи энг катта куч, энг катта бойлик, истиқлолнинг энг буюк гаровидир. Барча режаларни амалга оширувчи, тақдиримизни ҳал қилувчи мана шу омилдир.

Мана шу билдирилган, зикр этилган фикрларнинг маъноси ва аҳамияти жуда катта деб ўйлайман. Агар мендан, бугунги ҳаётимизда аниқ сиёсатимизни ўтказишда энг оғир муаммо нима, деб сўралса, аввало, шу сиёсатни ҳаётга татбиқ қиладиган ва шу сиёсат учун, керак бўлса, жонини фидо этадиган раҳбарларни, жонкуяр ижрочиларини топиш, деб жавоб берган бўлур эдим. Энг муҳим вазифа — шундай одамлар сафини кенгайтириш, ҳар қайси соҳада, бошқарувда, тармоқларни идора этишда, вилоят, туман, қишлоқ ва маҳаллаларни бошқаришда ана шундай фидойи ва жонкуяр одамларни топиб, жой-жойига қўйишдан иборатдир.

Бу масаланинг бугунги ҳаётимизда аҳамияти ортиб бораётгани, алоҳида ўрин тутаётгани бежиз эмас.

Ўзингиз ўйлаб кўринг: 70—75 йил давомида бизга бутунлай бошқача тарбия берилган. Кўпчилик фаолларимизнинг ҳам суяги ўша тарбия билан қотган.

(Давоми 2-бетда).

ПРЕЗИДЕНТ АЛМАТИГА ЖЎНАБ КЕТДИ

БУГУН эрталаб Ўзбекистон Республикасининг Президенти И. А. Каримов Алматига жўнаб кетди. Бу ерда Ўзбекистон, Қозоғистон ва Қирғизистон давлат ва ҳукумат раҳбарларининг навбатдаги учрашуви бўлиб ўтади. Учрашувда Туркманистон Республикасининг Президенти С. Ниёзовнинг иштирок этиши ҳам кўзда тутилмоқда.

Тошкент аэропортида давлатимиз раҳбарини Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши Раиси вазифасини бажарувчи Э. Халилов, Бош вазирнинг биринчи ўринбосари И. Жўрабеков, Президентнинг давлат маслаҳатчилари Т. Алимов, Б. Ғуломов, Тошкент шаҳар Ҳокими А. Фозилбеков ва бошқа расмий кишилар кузатиб қолдилар.

** Янги китоб*

Ўзбекистон тажрибаси эътиборга молик

«Ўзбектуризм» миллий компаниясининг Тошкентдаги маданият-ахборот марказида Ислом Каримовнинг Бишкекда нашр этилган «Ўзбекистон — бозор муносабатларига ўтишнинг ўзига хос йўли» китобининг тақдимоти бўлди. Шу муносабат билан Қирғизистон Республикасининг элчихонаси Ўзбекистон журналистлари билан учрашув ташкил этди.

Қардош мамлакат вакиллари сўзлаб, ўз даврининг вазифалари ва талабларига тўла жавоб берадиган, узоқни кўра биладиган ва кучли иродали, янги тоифадаги сиёсий йўлбошчи ва давлат раҳбари бўлган Ислом Каримовнинг фаолиятига Қирғизистонда қизиқиш катталигини таъкидлашди. Уларнинг фикрича, Ўзбекистонда бозор муносабатларига ўтиш тажрибаси, Президент, республика раҳбарияти томонидан туб тарихий бурилишнинг жуда мураккаб босқичида амалга оширилаётган ички ва ташқи сиёсат жаҳон ҳамжамиятида муносиб баҳосини олганича йўқ. Бугунги Ўзбекистондаги бу тажриба, давлат қурилиши ва раҳбарлик тамойиллари диққат билан ўрганишга арзигуликдир. Улар кўпгина мамлакатлар — биринчи навбатда Марказий Осиё ва Ҳамдўстликнинг бошқа мамлакатларида ҳаракат учун қўлланма бўлиши мумкин.

Юқорида номи тилга олинган китобда мана шу тажрибанинг моҳияти баён этилган. Китобдан ўрин олган Қирғизистон Республикаси Президенти Асқар Акаев билан суҳбат ўзига хос шарҳ вазифасини ўтайди. Унда мазкур китобнинг нашр этилиши муҳим ҳодиса эканлиги, унинг чуқур мазмуни таъкидланган.

(ЎзА).

ТАРТИБ ҲАМЖИҲАТЛИКДА ЎРНАТИЛАДИ

6 июль куни Тошкент шаҳар ҳокимлигида шаҳар маҳаллалари оқсоқоллари кенгаши раёсатининг кенгайтирилган йиғилиши бўлиб ўтди. Унда Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг 25 июнь куни Вазирлар Маҳкамасида бўлиб ўтган йиғилишда сўзлаган нутқидан келиб чиқадиган вазифалар ҳамда Акмал Икромов туманидаги «Пахтакор» маҳалласи бир гуруҳ кексаларининг Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовга матбуотда эълон қилинган «Ҳар ишда тартиб бўлсин!» очиқ хати муҳокама этилди.

Йиғилишни Тошкент шаҳар Ҳокими А. И. Фозилбеков қисқача кириш сўзи билан очди.

— Ўзбекистон Республикасининг миллий валютаси — сўмнинг муомалага киритилиши тарихий воқеа бўлди, — деб таъкидлади нотиқ. — Вазирлар Маҳкамасида бўлиб ўтган йиғилишда Президентимиз мустақилликнинг белгиларидан бири бўлган миллий валютага ўтиш жуда масъулиятли ва мураккаб иш эканини алоҳида қайд этиб ўтди. Мамлакатимизда миллий пулни мустаҳкамлаш учун бажариладиган ишларнинг уч йўналиши аниқлаб берилди. Бу —истеъмол бозорини сифатли моллар билан тўлдириш, пул муомаласи, молия тизимини тартибга солиш ҳамда республиканинг экспорт имкониятларини кенгайтира боришдир.

Сўм муомалага киритилаётган пайтда бозордаги нархларнинг кескин кўтарилиб кетишига йўл қўймаслик, ишлаб чиқарувчи билан истеъмолчи орасига тушиб олган баъзи олибсотар ва чайқовчиларнинг фаолиятига ҳуқуқий баҳо бериш, уларнинг пайини қирқиш муҳим аҳамиятга эгадир.

Вазирлар Маҳкамасидаги йиғилишда бозорлар, савдодаги тартибсизликлар қаттиқ ва ошкора танқид қилинди. Акмал Икромов туманидаги «Пахтакор» маҳалласи бир гуруҳ кексалари. Президентимизнинг Вазирлар Маҳкамасида сўзлаган нутқидан ғоят таъсирланиб матбуот орқали юртбошимизга «Ҳар ишда тартиб бўлсин!» очиқ хати билан мурожаат этдилар. Бу мактубда баён этилган қимматли мулоҳазалар тошкентликларнинг аксарият кўпчилиги ўй-фикрларига ҳамоҳангдир.

Шундан сўнг йиғилиш қатнашчилари кун тартибига қўйилган масалани муҳокама этишга ўтдилар.

— Президентимизнинг Вазирлар Маҳкамасидаги йиғилишда сўзлаган нутқи бутун халқимиз томонидан ғоят қизғин маъқулланиб қарши олинди, — деди Яккасарой тумани маҳалла оқсоқоллари кенгашининг раиси Орифхўжи Алимахсумов. — Юртбошимиз янги пул муомалага киритилаётган ҳозирги масъулиятли даврда халқ манфаатини ўйлаб ҳаётимизда учраб турган камчилик ва нуқсонларга қарши қатъий курашни бошлаб берди. Акмал Икромов туманидаги «Пахтакор» маҳалласи кексалари Тошкентдаги мавжуд 472 та маҳалла аҳли ўй-фикрларини ифода этган очиқ хатни матбуотда эълон қилдилар. Очиғини айтадиган бўлсак, сўнгги вақтларда ҳаммамиз бу бетартибликларга анчагина лоқайд, бефарқ бўлиб қолган эдик. Бозорлардаги зўравонлик, ёш болаларнинг илм, ҳунар ўрганиш ўрнига ўзларини пул топишга ургангилигини кўриб кўрмасликка олардик. Биз Президент кўрсатмаларидан тегишли хулоса чиқариб, тартиб ўрнатишга ҳаммамиз бир ёқадан бош чиқариб киришайлик, ҳар бир соҳада назоратни, талабчанликни кучайтирайлик.

Ҳамза тумани маҳалла оқсоқоллари кенгашининг раиси Неъматжон Ҳасанов турмушимизда бошқа камчилик ва нуқсонлар ҳам кўплигига эътиборни қаратди.

(Давоми 2-бетда).

СУРАТЛАРДА: Тошкент шаҳар маҳаллалари оқсоқоллари кенгаши раёсатининг кенгайтирилган йиғилишида.

Виктор Багаев олган суратлар.

ИЛМУ ФАН МАМЛАКАТ ТАРАҚҚИЁТИГА ХИЗМАТ ҚИЛСИН

(Давоми. Боши 1-бетда).

Биз энди янгича фикрлайдиган, замонавий талаблар асосида ишлайдиган кишиларни тарбиялашимиз, вояга етказишимиз зарур.

Яқин ўтмишимизга танқидий кўз билан қараб, ижобий ишларни саралаб олиб, бугунги кунга мос келмайдиган ва йўлимизга тўсиқ бўладиган ишлардан ва сиёсатдан воз кечишимиз лозим.

Албатта, эски сиёсатдан воз кечиш жуда осон. Аммо янгича сиёсат юритиш, янгича фикрлаш — ғоят мураккаб ва бу бир кунда ҳал бўладиган иш эмас. Бунинг учун анча вақт ва катта масъулият керак. Замон олдида, халқ олдида, жамият олдида масъул эканимизни ҳар дақиқа теран ҳис этиб турмасак бўлмайди.

Шунинг учун ҳам, жамиятни ислоҳ этишда янгича, замонавий фикрловчи кишиларга таянишни мен ҳал қилувчи омил деб ҳисоблайман. Бу масаланинг ҳаётимизнинг барча тармоқларига, шу жумладан, илму фан соҳасига ҳам бевосита даҳли бор.

Муҳтарам дўстлар!

Бизда келажакка катта умид ва ишонч бор. Ўзбекистон келажакда буюк давлат бўлади, деган сўзлар дабдабали шиор эмас, балки теран ўйлаб, пухта ҳисоб-китоблар негизида чиқарилган асосли хулосадир.

Биринчидан, бизда буюк тарих ва буюк маънавий мерос бор. Халқимиз ва давлатимизнинг тарихий илдизлари ғоят чуқур, қурилаётган муҳташам иморатимизнинг пойдевори жуда бақувват. Буюк маданиятга эга бўлган миллатнинг истиқболга умид билан қараши мутлақо табиий ҳолдир.

Иккинчидан, мамлакатимизнинг беҳисоб ер ости ва ер усти бойликлари, табиати, иқлими қулай экани ҳам шундай хулоса чиқаришга имкон беради.

Учинчидан, меҳнаткаш, ғайратли, бунёдкор халқимиз бор.

Лекин яна бир буюк хазинамиз борки, бу — мамлакатимизнинг **интеллектуал салоҳияти**, ақлий бойлигидир. Бу бойлик бизга ўтмиш аждодларимиздан мерос бўлиб қолган. Сиз, муҳтарам олимларимиз, ана шу буюк бойликнинг ворисларисиз.

Республика мустақиллиги ва келажаги ҳақида гапирадиган бўлсак, бу, энг аввало, мамлакатимиздаги интеллектуал бойликдан оқилона фойдаланишимизга боғлиқ экани аён бўлади.

Ақлий меҳнат туфайли тараққий топган давлатларни олиб қарайлик, Япония ёки Жанубий Кореянинг бизникидек улкан табиий бойликлари борми? Йўқ. Лекин дунёнинг энг илғор технологияси ана шу мамлакатларда жойлашган. Мен бу икки давлатнинг бугунги бойлиги ва тез ривож топиши, энг нуфузли ва энг қудратли давлатлар сафига кириши сабабларини, аввало, шу жамиятнинг, шу халқларнинг ўз интеллектуал бойлигидан оқилона фойдаланиши, бу мамлакатларда яшаётган инсонларнинг ўз бурчига, ўз вазифасига виждонан ва масъулият билан қарашида, деб биламан.

Ўз тарихи, ўз меросига юксак ҳурмат, шу билан бирга, жаҳондаги энг катта хазина ҳисобланмиш интеллектуал салоҳиятни ўз ҳаётида, ўз иқтисодида мужассамлаштириш — ана шу давлатларнинг ҳам моддий, ҳам маънавий бойлиги асосини ташкил этади, деб айтсак, янглишмаган бўламиз.

Лекин бир ҳолни очиқ айтишимиз керак. Япония ва Жанубий Корея тажрибасини, ҳаётини ўрганяпмиз. У ерга фаолларимиз ва мутахассисларимиз бориб келяпти. Уларнинг вакиллари ҳам юртимизга тез-тез келиб турибди.

Шундай бир табиий савол туғилади: ўзгаларнинг, жумладан, Япония ва Жанубий Корея тажриба-хулосаларини билиб-кўриб туриб, нега ўз интеллектуал бойлигимизга бошқача кўз билан қараймиз? Нега шу бойликдан тўғри фойдаланмаймиз?

Буни энг катта камчилик, бепарволик ва саёз фикрлашнинг яққол тасдиғи деб тушунмоқ керак.

Қани, айтинглар: академияда тўпланган илмий потенциални, мамлакатдаги илмий салоҳиятни, ҳеч бўлмаса, назарий жиҳатдан бирор-бир киши ҳисоблаб чиққанми? Шунинг аниқ ва тўлиқ ҳисоб-китоби борми?

Ахир, Ўзбекистонда дунё кашфиётларидан хабардор, айни пайтда дунё кашфиётларига муносиб ҳисса қўшган олимлар кам эмас. Тўғри, Россия, Украина ва Белорусда йирик илмий мактаблар мавжуд. Лекин Ўзбекистон илмий салоҳиятининг айрим фан соҳаларида улардан қолишадиган жойи йўқ, деб ўйлайман.

Бизнинг яна бир устунлик тарафимиз шуки, катта билим ва тажриба эгалари, баъзи мамлакатлардагидек, чет элларга кетиб қолаётгани йўқ. **Олимларимиз Ватанга хизмат қилишга доимо тайёр.** Уларда Ватан туйғуси барча нарсадан устунроқ. Мен бирорта йирик олимимизнинг четга кетиб қолганини билмайман. Бундан фахрланиш керак, азиз биродарлар! Мен буни миллатнинг нуфузи, буюк фазилати, деб ҳисоблайман.

Муҳими — мавжуд илмий потенциалдан фойдаланиш, шу потенциални тезроқ ишга солиш. Гапнинг рости, кейинги 3-4 йилда бу масалалар ечилиши уёқда турсин, умуман, у давлат назоратидан четда қолди. Аҳвол жиддийлашиб кетди. Буни очиқ тан олишимиз керак.

Албатта, масаланинг объектив ва субъектив сабаблари бор. Масаланинг объектив томони шундаки, тўпланиб қолган муаммолар бугун бошимиздан кечаётган умумий инқироз билан боғлиқ. Чунки фан ҳам мамлакатимиз сингари собиқ Иттифоқ таркибида эди. Айтмоқчиманки, мавжуд муаммоларни биргина академиянинг фожиасига айлантирмасдан, уларга умумий инқироз доирасидан туриб қарашимиз лозим. Ана шунда унинг объектив сабабларини тўғри англаймиз, тўғри таҳлил қиламиз ва бу соҳадаги олдимизда турган муаммоларни ечиш йўлини топишимиз мумкин.

СССР даврида Фан ва техника комитети бўлиб, у фанга буюртмалар берар ва маблағ билан таъминлар эди. Академия эса жорий иқтисодий муаммолар хусусида бош қотирмасдан, йирик илмий лойиҳалар ва дастурлар устида ишлар эди.

Энди бугунги аҳволимизга бир назар ташласак. Республикада собиқ Госплан ўрнига Истиқболстат деган ташкилот тузилди. Бу ташкилот мамлакатнинг истиқбол режаларини белгилаб бериши керак эди. Республика истиқболидан келиб чиқиб, устивор йўналишларга боғланиб, қисқаси, давлатимизнинг тараққиёт стратегиясини инобатга олиб, илму фан, техника олдига, жумладан, академия олдига ҳам аниқ давлат буюртмаси — заказни бериши, ана шу буюртмага қараб академия институтларига етарли маблағ ажратилиши керак эди. Амалда эса, аҳвол мутлақо бошқача.

Фан соҳасидаги сиёсатга келсак, узоқ муддатни қўя турайлик, ҳатто 5—10 йилга мўлжалланган оддий бир стратегия ҳам йўқ. Демак, олимлар ўз билганларича ишлаяптилар. Лекин бундай тарқоқ тадқиқотлар самарасиз бўлиши табиий. Илмий йўналишлар орасида узилишлар юзага келган. Натижада ҳар ким ўз ҳолига ташлаб қўйилган, ҳар ким ўзича ишлаяпти.

Режалар аниқ қўйилмаган, бунинг устига, ташкилотчилик ва талабчанлик паст бўлган жойда ҳар хил эътироз ва тушунмовчиликлар пайдо бўлиши муқаррар.

Умуман, фикримча, академия тизимидаги барча норозилик ва келишмовчиликлар турли гуруҳларнинг пайдо бўлишидан, режалаштириш ва маблағ тақсимлашдаги хатолардан келиб чиқади. Адолат бузилган жойда норозилик кучайиши табиий.

Энди мамлакат Фан-техника давлат қўмитаси хусусида тўхталсак. Бу ташкилотни биз катта орзу-умидлар билан тузган эдик. Орадан анча вақт ўтди. Бироқ у ҳақиқий давлат идораси даражасидаги нуфузга эга бўлолмади. Бу ерда ўтирган мансабдор олимлар фан соҳасида давлат сиёсатини белгилаш ўрнига, мавжуд давлат буюртмаларини ўзларига яқинроқ бўлган олимларга бериш билан овора бўлди. Майда манфаатлардан воз кечиб, умумхалқ ва умумдавлат манфаатларни кўзлаш, Ўзбекистон илм-фани ва техникаси тараққиёти билан шуғулланиш ҳозирча Фан-техника қўмитаси қўлидан келмаяпти.

Ўйлайманки, Фанлар академияси Фан ва техника давлат комитети билан ҳамкорликда илмий-техникавий тадқиқотларнинг самарадорлигини ошириш, янги изланишларни йўлга қўйиш ва ишлаб чиқаришга жорий этиш борасида ҳамкорликни ташкил этса, аҳвол ўзгариши мумкин. Акс ҳолда улар ўртасидаги жарлик қанчалик чуқурлашса, ислоҳотларимизга шунчалик зарар етади.

Биз кучларни бирлаштирмасак, илмий изланишлар самарадорлигини оширмасак, илмий муассасаларда соғлом ижодий муҳитни барқарор қилмасак, эришган ютуқларимизни мустаҳкамлай олмаймиз. Халқимизнинг олимларга, зиёлиларга азалдан меҳр-муҳаббати беқиёс. Улар билан фахрланиб юради.

Ўзбекистоннинг келажаги тўғрисида ўйлаганимизда, уни Фанлар академиясисиз тасаввур этиб бўлмайди. Академия эса миллат фахри, мамлакат обрў-эътиборининг рамзига айланиши керак.

Мамлакатимизнинг турли вилоятларида ҳар хил даражадаги илмий муассасалар фаолият кўрсатмоқда. Улар ўз минтақаларида мавжуд бўлган муаммоларни ўрганиш ва шу минтақа тараққиётига боғлиқ бўлган масалаларни ҳал этиш билан шуғулланмоқда. Ана шу минтақавий илмий-тадқиқот муассасалари ўртасидаги номутаносибликни ҳам бартараф этиш алоҳида эътиборни талаб қилади.

Минтақаларда мавжуд илмий ташкилотлар, олий ўқув юртлари ва корхоналар ўртасидаги ҳамкорликни кучайтириш яхши самара беришини унутмайлик.

Академик фанни ривожлантириш қанчалик зарур эканини ҳаммамиз тушунамиз. Агар давлат ўз манфаатини кўзлаб, илму фан тараққиётининг аҳамиятини тўғри англаса, ўз бюджетидан керакли ҳажмдаги маблағни ажратиб бериши даркор.

Модомики, мустақиллик, истиқлол тақдири илмий-техника тараққиёти билан чамбарчас боғлиқ экан, илму фан аҳволига ва келажагига бефарқ қарай олмаймиз. Республикамизнинг кучли илмий ва техникавий салоҳиятини назарда тутсак, халқ хўжалигининг барча тармоқларига дахлдор бўлган илмий йўналишларни янада аниқроқ белгилаб олишимиз талаб этилади.

Дунё тажрибаси кўрсатиб турибдики, бозор иқтисодиёти ривожланган мамлакатларда фан ва техникани тараққий эттиришда аввало бу соҳани давлат томонидан бошқариш ва кўмак бериш муҳим ўрин тутади.

Лекин, шу билан бирга, биринчи навбатда фундаментал, назарий тадқиқотлар — изланишларни қўллаб-қувватлаш мақсадида, махсус академик жамғарма ташкил этиш керак деб ўйлайман. Унинг маблағлари ҳам миллий, ҳам қадри баланд хорижий валютадан иборат бўлиши керак.

Албатта, асосий кўмак давлат томонидан берилади. Лекин мамлакатимизнинг йирик концерн ва уюшмалари, масалан, «Ўзбекнефтгаз», «Ўзмевасабзавотузумсаноат», «Ўзбекенгилсаноат» каби бадавлат ташкилотлар ҳам бу жамғармага ҳомийлик қилади, деб ишонамиз.

Жамғармани бошқариш ва ундаги маблағларни тақсимлаш Фанлар академияси президиумига топширилади. Унинг ҳайъатини тузиш ҳам президиум ихтиёрига берилади. Ўйлайманки, бундай махсус жамғарма жуда кўплаб илмий муаммоларни ечишда фаол кўмакчи бўлади.

Азиз дўстлар!

Табиийки, биз бугунимизни ҳам, келажагимизни ҳам фан-техника тараққиётисиз тасаввур эта олмаймиз. Жаҳон цивилизациясига дахлдор бўлган энг замонавий илмларни эгалламай туриб мамлакат тараққиётини таъминлаш қийин. Шунинг учун ҳам бугун сиз билан академия ва унинг фаолиятига доир масалалар ҳақида очиқ-ойдин гаплашиб олишимиз зарур, деб ўйлайман.

Биринчи навбатда, илму фаннинг, академиянинг ривожи ва ўсишига тўсиқ бўлаётган баъзи субъектив сабаблар ҳақида, академияни, унинг институтларини бошқариш, бу борадаги тушунмовчиликлар, баъзан пайдо бўлаётган зиддиятлар ҳақида ҳам гаплашиб олсак.

Бир ҳақиқатни барчамиз теран англаб етишимиз керак: давлат, жамият ва жамоа манфаатларини ўз шахсий манфаатларимиздан устун қўймасак, ишимиз олға силжимайди ва баракаси бўлмайди.

Ўзбек фани, ўзбек техникасининг оламшумул обрў-эътибори барча шахсий икир-чикирлардан, майда-чуйда гаплардан, ўзаро келишмовчиликлардан юқори туриши лозим.

Таассуфки, ҳозиргача ҳам бир-биридан аразлашиш, бир-бирининг йўлини тўсиш каби ҳолларни учратиш мумкин.

Бугунги йиғилишдан муддао камчиликларни очиб ташлаш, бир-биримизни фош этиш эмас, балки масалага холислик билан ёндашиб, академия фаолиятини тубдан ўзгартириш, юз берган инқироздан чиқиб олиш йўлларини излашдан иборатдир.

Умуман, Фанлар академияси шундай бир даргоҳки, у ўзига нисбатан алоҳида ёндашувни талаб этади. Унга ишлаб чиқариш корхонаси эмас, илмий тафаккур, ихтирочилик ва яратувчиликнинг йирик маркази сифатида ёндашиш ҳамда ҳар бир олимнинг ўзига хос эҳтиёжидан келиб чиқиб муносабатда бўлиш тақозо этилади.

Ҳар бир олим — ўзига хос бир дунё. Илмий ишни ҳеч қачон буйруқ, топшириқ ва кўрсатмалар билан бажариб бўлмайди. Умуман илму фанни ҳеч қачон қолипга солиб бўлмайди. Унинг ўзига хос ривожланиш қонуниятлари борки, биз буни албатта, инобатга олишимиз керак.

Мамлакат тараққиётида фундаментал фан муҳим ўрин тутади. Бу борада, яъни фундаментал фанни ривожлантириш учун Фанлар академиясида яхшигина тажриба ва имкониятлар бор.

Агар фанни улкан бир дарахт деб тасаввур қилсак, фундаментал тадқиқотлар унинг илдизини ташкил этади. Зеро, илдиз қанчалик бақувват, чуқур кетган бўлса, дарахт шунчалик барқ уриб яшнайди, кўп ҳосил беради.

Мамлакатимизда фундаментал тадқиқотлар кўламини кенгайтириш, узоқни мўлжаллаб, олис истиқбол тараққиётини кўзлаб иш тутиш лозим. Фундаментал фанга умид билан қарашимиз, унга кенг йўл очиб беришимиз даркор.

Мисол тариқасида бўлсада, пахтачилигимиз келажаги учун генетик олимларимизнинг қўшган ҳиссаси ва шу фаннинг аҳамиятини таърифлашга зарурат йўқдир.

Замон қишлоқ хўжалигида, жумладан, пахтачилик, чорвачилик, сабзавотчилик, пиллачилик ва бошқа соҳаларда, айниқса, мелиорация ва ирригация, тупроғимизнинг унумдорлигини ошириш бобида мавжуд изланишларнинг натижаларини, агротехника ва агробиологик усулларни жиддий ўзгартиришни, жаҳоннинг энг илғор тажрибаларини қўллаб-қувватлашни ва жорий этишни тақозо қилмоқда.

Деҳқончилик ва умуман ишлаб чиқаришни фан негизида, айниқса, назарий, фундаментал фан асосида қайта қуроллантирмас эканмиз, мамлакат тараққиётини тезлаштиришимиз амримаҳол.

Яхши биламизки, илму фан даргоҳларида, жумладан, академия институтларида энг оқсоқ ва энг ночор жой, энг ечилмаган муаммо, бу — илмий-тадқиқотлар натижаларини ҳаётга татбиқ этишдир.

Бу масалани ҳал этишда олимларимиз зиммасига ҳам худо берган иқтидори билан кашф этишни, ҳам шу кашфиётларни амалга оширишдек икки вазифани баробар юкласак, ўта адолатсизлик бўлур эди.

Очиқ айтиш керак: илгари ишлаб чиқариш соҳаси, корхоналар илму фан, илмий тадқиқотлар натижаси билан мутлақо қизиқмасди. Илмий кашфиётларни излаш, уларни дунёнинг бирор бурчагидан топиб келиб амалда қўллаш, унинг ортидан фойда кўриш эски ишлаб чиқариш тизимига мутлақо ёт эди. Нега деганда, рақобат бўлмаган, боқимандалик, давлат ҳисобидан кун кўриш кайфияти устун бўлган жойда бундай илғор тартиб ва ёндашув мутлақо бўлмаслиги табиийдир.

Оқибатда илму фан билан ишлаб чиқариш ўртасида жуда катта узилиш, жарлик пайдо бўлди. Зиддиятнинг асосий сабаби ҳам шунда.

Бу масалани ечмасдан, ишлаб чиқаришда банд бўлган фаоллар ва жамоаларни илму фан тарраққиётига қизиқтирмасдан илмий изланишлар натижаларини ҳаётга татбиқ этишни ҳал қилиб бўлмаслиги аён ҳақиқатдир.

Бугун академия институтларида, жумладан, техник ва табиий фанлар соҳасида изланишлар олиб борадиган физика, химия, биология, геология, математика, механика ва бошқа институтларда жорий этилишини кутиб турган илмий ишларни танқидий кўз билан қараб чиқиш зарур. Уларнинг ҳаётга жорий этилмасдан қолиб кетишига давлатимиз иқтисодига зиён етказувчи заиф жойимиз деб қарасакгина, иш жойидан силжийди.

Яна бир гап: олимларимиз, биринчи навбатда, ижтимоий фан вакиллари олдида турган улкан вазифалар ҳақида тўхталиб ўтмоқчиман. Мамлакатимиз мустақиллигини мустаҳкамлаш, миллий давлатчиликни шакллантириш, ҳуқуқий демократик давлатни барпо этиш ва фуқаролар жамиятини қарор топтиришдек улуғ орзу-умидлар билан яшар эканмиз, ижтимоий фанлар соҳасидаги илмий изланишлар ва уларнинг натижаларига алоҳида эътибор бермаслик мумкин эмас.

Кимки, миллатни ўзига қарам қилмоқчи бўлса, аввало унинг маданиятига чанг солади.

Ислом динимизнинг муқаддас мероси — фалсафа илмини, хусусан, Шарқ фалсафасини теран ўрганиш, шу асосда улуғ маданиятимиз ва қадриятларимиз илдизларини жонлантириш, яқин ўтмишимиздан қолган мафкурадан халос бўлиш, ўзимизнинг асрлар синовидан ўтган, улуғ аждодларимиз бизга қолдирган миллий мафкура ва тафаккуримизни тиклаш, уни замонавий-умумбашарий руҳ билан бойитиш ҳаммамизнинг долзарб вазифамиздир.

Тарихчи олимларимиз томонидан олти жилддан иборат «Ўзбекистон тарихи»нинг яратилиши, темурийлар даври ва маданиятига доир кўплаб рисолаларнинг вужудга келиши халқимиз маданий ҳаётида катта воқеадир. Бу асарлар ҳозирги замон тарихий жараёнларини ўрганишга бўлган эҳтиёжни қанчалик қондирса, янги тадқиқотларни давом эттиришни ҳам шунчалик тақозо этади.

Тилшунослик соҳасидаги илмий изланишлар, аввалambор, ўзбек тилига давлат тили мақомининг берилиши ва унинг қўлланиш соҳасининг анча кенгайтирилгани, халқаро муносабатларда ишлатиладиган тиллар қаторига киритилиши кейинги йилларнинг бу борадаги улкан ютуғидир. Шу муносабат билан мамлакатда Атамашунослик қўмитаси тузилди. Бир қанча луғатлар чоп этилди. Ўзбек тилининг лотин ёзувига асосланган орфографик қоидалари ишлаб чиқилди.

Мустақилликнинг ўтган уч йили мобайнида ижтимоий фанлар соҳасида, айтиш мумкинки, бирмунча ютуқлар қўлга киритилди.

Бироқ шиддат билан ўсаётган халқ онги, тобора кенгайиб бораётган дунёқараши олис ўтмиш, бугун ва келажакка бўлган қизиқиши мазкур соҳани тубдан ривожлантиришни, унинг фаолият доирасини янада кенгайтиришни тақозо этмоқда.

Маънавият ва маърифат, маданият ва ахлоқ ҳақидаги асарларни кўплаб чоп этиш, айниқса маданий мерос билан бирга янгиланаётган бугунги турмуш тарзини ва янгича тус олаётган жамиятимиз мазмун-моҳиятини теранроқ ёритиш, кенгроқ ўрганиш муҳимдир.

Агар иқтисодий ўсиш, тараққиёт — жамиятимизнинг танаси бўлса, маънавият-маърифат ва сиёсий онг етуклиги унинг руҳи, ақли ва жонидир. **Буюк давлат, буюк келажагимизга эришиш учун оқил, маърифатли, айни пайтда ўзининг ўтмиши, улуғ қадриятлари, миллати билан фахрланадиган ва келажакка ишонадиган инсонларни тарбиялашимиз керак.** Бундай инсонни тарбиялаш эса ижтимоий фанимизнинг муқаддас бурчидир.

Ўз ишини ақл билан, тушуниб бажарадиган кишида меҳнатидан фахрланиш, ҳаётидан завқланиш туйғуси кучли бўлади. Ана шундай одамларни тарбиялашимиз, мамлакатимизнинг ҳар бир фуқароси ана шундай туйғу билан яшашига эришишимиз керак.

Иқтисод фанлари соҳасида амалга оширилаётган ишлар диққатга сазовордир. Биз иқтисодиётни ривожлантиришда ўз йўналиш ва йўлларимизни бирмунча аниқлаб олдик. Ҳозиргача эришган ютуқларимизга жаҳон жамоатчилиги юқори баҳо бермоқда. Бироқ бу билан кифоялансак, орқада қолиб кетишимиз шубҳасиз.

Тараққий топган мамлакатлар тажрибасидан фойдаланишимиз лозим. Бироқ бу тажрибаларга кўр-кўрона ёндашмасдан, ўзимизнинг миллий эҳтиёжларимиздан ва маҳаллий имкониятларимиздан келиб чиқиб, энг мақбул шаклларини танлаб олишимиз даркор.

Лекин шуни очиқ таъкидлаш керакки, иқтисодиёт фани ҳам ҳали жамият тараққиётидан бирмунча орқада қолаётир.

Фанлар академияси иқтисод илмида, иқтисодий йўналишлар ва йўриқлар ишлаб чиқишда ўз имкониятларини тўла кўрсата олмаяпти. Шундан тегишли хулосалар чиқариш керак, деб ўйлайман.

Фан тараққиёти ҳамма вақт ёш авлодга таянади. Олимнинг нуфузи эса ўзига шогирд тайёрлаш, муносиб ўринбосар етиштириш билан ҳам баҳоланади. Академияда ана шу оддий ақидалар унутилган кўринади. Ёши улуғ олимлар билан ёшлар ўртасида узилиш пайдо бўлганга ўхшайди. Кўплаб янги ғоялар, янги фикрлар тўсиққа учраб, ёш муаллифларнинг қалбида сўниб кетмоқда.

Бунга сабаб нима? Ким ёки нима истеъдодли, катта ишонч ва умид билан меҳнат қилаётган ёш олимларимизнинг ўсишига, уларнинг тан олинишига халақит бераяпти?

Бу табиий саволларга жавоб топишимиз даркор. Мана шу анжуманда давлатимиз, халқимиз илму фанимизга катта меҳнати сингган, номини жамоатчилик катта ҳурмат ва эҳтиром билан тилга оладиган устоз алломалар — академикларимиз ўтирибди.

Уларнинг жамиятимиз учун қилган меҳнатларини юксак баҳолаймиз ва қадрлаймиз. Устозларнинг бой тажрибаларидан, илмий ғояларидан озиқланган ёш олимларимиз ҳам улар билан фахрланиши, меҳнатидан руҳланиши лозим.

Бу масалани ечиш учун академиядаги эскириб қолган баъзи бир қоидаларни ва одат тусига кирган айрим тартибларни ўзгартириш вақти келди, деб ўйлайман.

Бугунги кунда ўз илмий изланишлари билан илму фан аҳли орасида танилган, ўз ишлари билан яқин ва узоқ мамлакатларда катта обрў топган ёш олимларимизни академия аъзолигига қабул қилсак ва уларга ишлаш учун тегишли шароит яратиб берсак, бу ўзбек фани ва унинг келажаги учун жуда олижаноб иш бўлур эди.

Агар бизнинг миллат фанини ривожлантириш, мамлакатимизни илғор давлатлар қаторига қўшиш ниятимиз бўлса, ҳамжиҳатлик билан ишлашимиз керак. Бир ёқадан бош чиқариб, қўлга киритган ютуқларимизни мустаҳкамлаб, маънавий етуклигимизни намоён этишимиз лозим.

Бизда ҳали-ҳануз эски замондан қолган бир камчилик мавжуд: академияга вазирлик сифатида қарашга ўрганиб қолганмиз. Масалага расмиятчилик билан қараш оқибатида ҳатто вазирликларда штат қисқариши ҳақида гап кетса, Молия вазирлиги академияга: «Ҳайъат аъзолари фалонтага қисқарсин», «Вице-президентлар фалонта бўлсин!» деган буйруқларни юборишга одатланиб қолган.

Ёки бугунги аҳволни олиб қарайлик. Ижтимоий фанлар бўлимида 12 соҳа фанларини бирлаштиришни қандай тушуниш мумкин? Яна бир мисол: Ўзбекистонимизнинг истиқболини белгилайдиган икки муҳим соҳа — химия ва химиявий технология бўлими билан геология ва кончилик бўлимлари бирлаштириб қўйилганини қандай баҳоласа бўлади?

Бир ҳолни қиёслаб кўрайлик. Геология вазирлигида 11 нафар, енгил саноатда эса 15 коллегия аъзоси бор. Айни вақтда нега Фанлар академиясида фақат 9 та президиум аъзоси бўлиши керак? Ахир, академия ҳаётнинг барча соҳаларини қамраб олиши лозим-ку!

Фикримча, академиянинг нуфузини кўтариш, унга кўпроқ ҳуқуқ бериш керак. Академия нафақат ўзидаги, балки бутун мамлакатдаги фан масканларига ўз таъсирини ўтказиши лозим.

Бугунги кунда академия бўлимларида деярли ҳуқуқ йўқ. Умуман, президиум аъзолари, аввало, етакчи олим, кейин эса амалдор бўлиши керак.

Президиумнинг бўлажак таркибига худди шу нуқтаи назардан қараш зарур. Президиумга амалдорлар эмас, ҳақиқий олимлар аъзо бўлиб, келажак учун жон куйдириб хизмат қилсин.

Президиум аъзолари доимий бўлиши шарт эмас. Бу ерда ҳам, айтайлик, ҳар икки йилда аъзоларнинг маълум қисми алмашса, мақсадга мувофиқ бўлади, деб ўйлайман.

Президиум бугун коллектив фикрини ифода этмайдиган бўлиб қолганга ўхшайди. Янги президиум илму фан жамоатчилиги фикрини одилона ифода этувчи холис ва объектив идора бўлиши зарур. Президиумга энг етук фан соҳиблари йиғилиши талаб этилади.

Президиум билан институтлар ўртасидаги алоқа жипс бўлиши шарт. Шу нуқтаи назардан қараганда, кўпчилик олимларнинг фикрича, академиянинг низоми кўп жиҳатдан замон талабларига жавоб бермайди.

Бир ҳолга эътибор беришимиз керак. Ҳозирча ҳақиқий аъзолар билан мухбир аъзолар ўртасида узилиш борлиги ҳақида фикрлар мавжуд. Шуни инобатга олиб, кейинги сайловда ҳақиқий аъзолар сонини кўпайтиришни назарда тутиш зарур, деб ўйлайман.

Яна бир мулоҳаза: ҳақиқий аъзоликка номзодларнинг барчаси мухбир аъзо бўлиши шарт эмас. Ўз соҳасининг энг етук вакиллари бўлган фан докторларининг номзодларини ҳам олға суриш керак. Ана шундагина Фанлар академияси ёшаради, кучлироқ ва ғайратлироқ бўлади.

Менимча, янги сайланган президиум аъзоларига академия низомини обдон қайта ишлаб чиқиш ва йил охирида уни қабул этиш вазифаси топширилса, мақсадга мувофиқ бўлур эди.

Муҳтарам дўстлар, биродарлар!

Илмда ҳамжиҳатлик ва ҳамкорлик, туғилган янги ғояларни вақтида тўғри баҳолай билиш, энг мақбул ва самарали ғояларни қўллаб-қувватлаш олий фазилатдир. Бу — ижод кишисининг нуфузини оширадиган, уни обрў-эътиборли қиладиган ноёб имконият.

Бугун академиямиз ва унинг тақдири билан боғлиқ бўлган масалалар хусусида фикр юритдик. Мамлакат тараққиётида ва ислоҳотлар самарадорлигини оширишда фан-техниканинг муҳим ўрни ҳақида гаплашиб олдик. Эндиги вазифа ҳаммамиз бор иқтидоримизни, истеъдодимизни, куч ва ғайратимизни миллат шаъни ва мамлакат шавкатини ошириш йўлида сафарбар этишдан иборат.

Умид қиламанки, олимларимиз улуғ аждодларимиз васиятларига амал қилиб, ворисларга хос иш тутадилар. Янги-янги ихтиролар билан мамлакатимиз шуҳратига шуҳрат қўшадилар. Ана шу масъулиятли, машаққатли ва шарафли ишда ҳаммангизга куч-қувват, жўшқин илҳом, кашфиётларингизга омад тилайман.

ТАРТИБ ҲАМЖИҲАТЛИКДА ЎРНАТИЛАДИ

(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

— Жумладан, жамоат транспортидаги аҳвол кўпчиликнинг эътирозларига сабаб бўлмоқда, — деди у. — Айрим автобус ҳайдовчилари давлат машинасини ўзлариники қилиб олганлар. Улар хоҳлаган йўналиш бўйлаб кетаверадилар, чипта пулини ҳам ўзларича белгилайдилар. Телефон алоқаси ишидаги нуқсонлар ҳам аҳолининг ғашига тегмоқда. Бу нохуш ҳолларга барҳам бериш учун жамоатчилик кучидан кенг фойдаланиш лозим. Мен бозорларда жамоатчилик асосида ишлайдиган оқсоқоллар кенгашлари тузишни таклиф этаман.

— Туманимизда эса биз ҳозирнинг ўзида бозорлардаги тартиб-қоидани мунтазам текшириб борадиган оқсоқоллар кенгаши тузганмиз, — деди Мирзо Улуғбек тумани маҳалла оқсоқоллари кенгашининг раиси Сайфулла Оқмирзаев. — Улар ҳозир тўртта бозорда фаол иш олиб бормоқдалар. Шу туфайли «Наврўз», «Ширин» бозорларида анчагина тартиб ўрнатилди. Лекин биз бунга мавсумий иш деб қарамаслигимиз лозим. Президентимиз бошлаб берган ишни охирига етказиш учун назорат ва талабчанлик асло бўшаштирилмаслиги зарур.

Шаҳар халқ таълими бош бошқармасининг бошлиғи Ҳамидулла Йўлдошев ёшлар тарбияси муаммоларига тўхталди.

— Президентимизнинг Вазирлар Маҳкамасида сўзлаган нутқидан келиб чиқадиган вазифаларни муҳокама этиш учун ҳар бир мактабда ота-оналар кенгашларининг мажлисларини ўтказдик, — деди у. — Шаҳар ва туман балоғатга етмаганлар ишлари билан шуғулланувчи комиссиялар билан ҳамкорликда тарбия ишлари самарадорлигини оширишга қаратилган тадбирлар ишлаб чиқилди. Уларнинг амалга оширилиши қатъий назорат остига олинди. Ҳозирги пайтда бизнинг олдимизда мактаб ўқувчиларининг ёзги таътил кунларини уюшқоқлик билан ўтказиш вазифаси турибди. Бу масалада касаба уюшмалари, корхона ва ташкилотлар жамоаларининг ёрдами катта аҳамиятга эгадир. Улар лагерлар ишини яхшилаш учун халқ таълими муассасаларига жуда муҳимдир.

— «Дўст ачитиб гапиради» деганлари бежиз эмас, — деди шаҳар Ички ишлар бош бошқармаси бошлиғи Комилжон Ғафуров. — «Пахтакор» маҳалласи кексалари ҳаммамизга маълум бўлган иллатларни очиқ-ойдин баён этганлар. Энди ҳаммамиз биргаликда бу тартиббузарликларга қатъий барҳам беришимиз зарур.

Шахсан мени ёшлар ўртасида жиноятчиликнинг аҳволи ташвишлантирмоқда. Шу йилнинг биринчи ярмида шаҳарда ёшлар томонидан 700 дан ортиқ жиноят содир этилган. Жиноятчиликка қарши курашни биргина милиция зиммасига ағдариб қўйиш тўғри эмас, деган фикрдаман. Масалан, бизда Ёшлар иттифоқи ташкилотлари мавжуд. Лекин нима учун улар ёшлар тарбияси билан шуғулланмай қўйдилар. Ўз фарзандларининг хулқ-атвори учун ота-оналар масъулиятини ҳам кучайтириш керак.

Йиғилишда шунингдек, Тошкент шаҳар хотин-қизлар қўмитасининг раиси Муборак Юнусхўжаева, Акмал Икромов туманидаги «Пахтакор» маҳалласи меҳнат фахрийси Ҳамид Ғуломов, «Маҳалла» хайрия жамғармаси Тошкент шаҳар бўлимининг раиси Шавкат Миралимов, филология фанлари номзоди Ҳайдарали Узоқов, профессор Қодирхўжа Фозилхўжаев ҳам ўз фикр-мулоҳазаларини баён этдилар.

Йиғилишда муҳокама этилган масала юзасидан қарор қабул қилинди.

ҒОЛИБЛАР ОХИРГИ ДАҚИҚАЛАРДА АНИҚЛАНДИ

ЖАҲОН чемпионати нимчорак финал баҳсларининг охирги икки беллашуви айниқса шиддаткорлиги ва команда кучларининг деярли тенглиги билан алоҳида ажралиб турди.

Дастлаб уч карра жаҳон чемпионлари италияликлар ва Африканинг тилларда достон бўлаётган энг кучли Нигерия жамоалари майдонга тушишди. Албатта, кўпчилик ишқибозлар италияликларнинг осонгина ғалаба қозонишларини кутганди. Бироқ беллашув бошланишиданоқ жуда ўзгача тус олди. Кутилмаганда нигериялик футболчиларнинг пухта ҳужумларидан бири 27-дақиқада рақиблар дарвозасининг ишғол этилиши билан якунланди. Ўйин давом этар, италияликларнинг барча ҳужумлари беҳуда кетарди. Кўринишдан нигерияликлар зафар қучишадиганга ўхшарди. Бироқ италияликларнинг энг зўр ҳужумчиси Роберто Бажо 89-дақиқада ҳисобни тенглаштиришга муваффақ бўлганда қизиққон италияликлар бир оз ҳовурларидан тушишди. Натижада учрашув тақдири қўшимча вақт ичида ҳал бўладиган бўлди. 102-дақиқада нигерияликларнинг асаблари ўйин шиддатига дош беролмай қўпол равишда ўйин қоидасини бузишди. Натижада 11 метрлик жарима тўпини тепган Р. Бажо қийин вазиятда жамоадошларининг ишончини оқлади: 2:1. Шундай қилиб, италияликлар деярли бой берилган ўйинни ўз фойдаларига ҳал қилишга муваффақ бўлдилар.

Нимчорак финалнинг охирги Мексика — Болгария беллашуви ҳам муросасиз курашлар остида ўтди. Болгариялик Х. Стоичков 7-дақиқада ҳисобни очди. Бироқ иккинчи бўлимда мексикаликлар 11 метрлик жарима тўпи орқали ҳисобни тенглаштирди —1:1. Асосий вақт дуранг натижа билан якунлангач, олдинги ўйиндаги каби бу гал ҳам ғолиб қўшимча вақтда аниқланадиган бўлди. Бунда ҳам ҳисобда ўзгариш бўлмагач, 11 метрликлар баҳси бошланди. Болгарияликлар дарвозабони Б. Михайлов учта пенальтини қайтариб, ўйиннинг ҳақиқий қаҳрамонига айланди. Натижада 11 метрликлар бўйича 3:1 ҳисобида болгарияликлар зафар қучишди.

Энди 9 июль куни Голландия — Бразилия, Италия — Испания, 10 июлда эса Румыния — Швеция, Болгария — Германия жамоалари чорак финалда куч синашадилар.

Дамир ИСЛОМОВ.

* Бир асар тарихи

«РОҲАТ»

● Ям-яшил ўтлоқлар ён бағрида жилдираб оқаётган сой соҳилидаги мажнунтол тагидаги ким бўлди экан? Нега бир ўзи бунчалар саҳарлаб тарки уйқу қилибди экан? Кимнинг йўлига интизор? На сой сувининг қўшиғи, на яйловлар кўрки, на мажнунтолнинг чиройи унга таскин беради.

— Азоблама, жоним, мени қийнама бунчалар!—нозаниннинг ғунча лабларидан учаётган бу сўзлар қайси бахтиёр ошиқ шаънига айтилаётир экан? Келақолсанг-чи, эй чавандозим!

Мукаррама опа афишани кўриб тўхтади. Бироз кўз ташлаб турди-да, Салоҳиддин Тўхтасиновга ўгирилди.

— Салоҳиддинжон, бугун концертга тушмасам бўлмас экан, — деди оҳиста, — ўзбек халқ чолғу асбоблари оркестри концерт берар экан. «Роҳат»ни эшитаман. Муҳаммаджон Мирзаев авжини ўзи рубобда ижро этади.

—Яқиндагина эшитувдингиз-ку,—ажабланиб сўради Салоҳиддин, — бугун яна концертга тушяпсиз...

— Устозим Юсуфжон қизиқ Шакаржоновнинг васияти бор, шуни бажаришим керак...

— Қанақа васият экан — қизиқсинди Салоҳиддин. — Балки ёрдамим тегар?

— Вақти келганда айтаман, Салоҳиддинжон, — Мукаррама опа хайрлашишга қўл чўзди. — Ҳали фойдангиз кўп тегади. Хайр, яхши боринг.

Салоҳиддин Анҳор ёқалаб кетди. Мукаррама опа эса концерт томоша қилгани йўл олди...

● Нозаниннинг қалдирғоч қошлари чимирилди. Ахир унинг интизорлигини билмайдими чавандози? Кўзлари доимо йўлида эканлигидан наҳот бехабару бепарво? Олисдан отнинг дўпир-дўпири кулоққа чалингандек бўлди. Нозаниннинг юраги ўйнаб кетди: келаяпти, келаяпти. Дўпир-дўпир борган сари яқинлашарди. Мана дўпир борган сари яқинлашарди. Мана шамолни ҳам доғда қўйиб елиб келаётган ошиқ йигит кўзга ташланди. Нозаниннинг юзига табассум ёйилди.

«Роҳат» деганда киши кўз олдига кўп нарсалар келади. Иссиқда ташна бўлиб бир пиёла кўк чой симирсангиз қанчалар роҳат! Ёки олис саҳроларда юриб-юриб денгиз соҳилига чиқдингиз. Денгизнинг намхуш шамоли кўкрагингизга урилса қанчалар роҳат!

Юсуфжон қизиқ Шакаржоновнинг васияти ҳам шуларга яқин эди.

— Мукаррама қизим,—деган эди у,— ўзинг ҳам «Роҳат» қилиб рақсга туш, томошабинлар ҳам роҳат қилсин. Мукаррама опа бир ўзи «Роҳат» рақсини саҳналаштирди. Лекин унинг кўнглида шу рақсни бутун даста ижросида саҳнада кўриш эди.

«Роҳат» ниҳоятда мураккаб рақс эди. Рақс давомида мусиқа камида беш марта алмашади. Буни раққоса ижро этиши қанчалар мушкуллигини томошабинлар тасаввур қилолмайди.

«Роҳат» биринчи бор ижро этиладиган кун эди. Опа ниҳоятда кўркам либосда саҳнанинг бир четида тайёр турибди. Салоҳиддин Тўхтасинов бошлиқ чолғучилар дастаси шай эди. Салоҳиддиннинг қулоғида опанинг бир сўзи: «Зўр бўлиши керак, укажон, зўр бўлиши керак».

Опа мусиқачиларга ишора қилди: «Қани бошланглар». Шўх мусиқа янграavailable: бак-бум, бак-бум, бака-бака бум, бумбак.

Мусиқа оҳангига мослаб Мукаррамахоним ҳам хиром айлаб кетдилар...

● Нозаниннинг юраги ургандан урар эди: куйдирсаммикин уни, ёндирсаммикин уни? Чавандоз эса борган сари яқинлашиб келарди. Дўпир-дўпир, дўпир-дўпир... Нозанин мажнунтол панасига яширинди, бўлмади. Чарх уриб сой соҳилига тушди. Унинг қувончи гўё сувларни ҳам мавжлантириб юборгандек эди. Чавандоз етиб келиб, отдан тушди.

Рақс тугади. Зал гулдурос қарсаклардан ларзага келди. Опанинг қувончи чексиз эди. Мусиқачиларнинг қувончи чексиз эди. Томошабинларнинг қувончи чексиз эди.

— Салоҳиддинжон, устозим Юсуфжон қизиқнинг васиятини бажардим, — деди бахтиёр Мукаррамахоним.

— Ошиғи билан бажардингиз, —Салоҳиддин ҳали ҳам қарсак ураётган томошабинларга ишора қилди.

Опа саҳнага чиқиб қайта-қайта таъзим қилди.

60-70-йилларнинг охирида «Баҳор» рақс дастаси Ҳиндистон сафарида бўлган эди. Раққосаларимизнинг нозигона ҳиромларига бутун Ҳиндистон қарсак урди десак, лоф бўлмайди. Бир сафар рақс дастасини Ҳайдаробод шаҳридан 50 километр чамаси узоқликдаги қишлоққа таклиф этишди. «Бир ажойибот бор, шуни сизга кўрсатамиз», дейишди меҳмонлар. Дастани шу ердаги рақс мактабининг муаллими қучоқ очиб кутиб олди. Созандаларимиз, хонандаларимиз миллий ўзбек кийимида «Бир ўзбек рақси қанақа бўлишини кўрсатиб қўяйлик-чи» деб, мактабга қадам ранжида қилишди.

Саҳнага 8-9 ёшлардаги қизча чиқиб рақс бошлади. Аввал қошлари, кейин кўзлари билан бош қимирлатишлари, қўл ҳаракатлари билан шундай нозик ишоралар қилардики, гўё созандаларга мана бундай чалгин деб ўргатаётганга ўхшарди. «Роҳат», «Тановор» рақслари билан ҳинд элини ром этган Мураккама опа қизчанинг ҳаракатларига лол қолган эди. Рақс тугади, опа Салоҳиддинга ўгирилди.

— Мана, кўрдингизми, «Роҳат» қандай бўлиши керак! — Салоҳиддин тушундики, «Роҳат» рақси энди мукаммал бўлади.

● Чавандоз севгилисининг хиромига мафтун қаради.

— Қандай рақс бу? Нечук бунчалар шодиёналик?— сўради у.

— Висол шодлиги бу, қалб изҳори бу,— ширин жилмайди нозанин.

— Номи нима?

— Номи «Роҳат». Висолнинг роҳати.

Ўша нозанин Мукаррама Турғунбоева эди. Ўша Чавандоз — санъат эди. Мумтоз санъатимиз эди. Опа билан санъатнинг висоли халқимизга абадий роҳат бахш этиб яшаб қолди.

Рақс ҳақидаги ҳикояни менга Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Салоҳиддин Тўхтасинов айтиб берди.

Темур УБАЙДУЛЛО.

● СУРАТДА: Мукаррама Турғунбоева «Роҳат» рақсида.

* Ўлкамиз набототи

ТУТНИНГ ХОСИЯТИ

МАЪЛУМКИ, ёз бошланиб кунлар исиши билан меваларнинг ичида биринчи бўлиб тут пишади. Шунинг учун у пишиқчилик, тўкинчиликни бошлаб берувчи неъмат сифатида эъзозланади. Халқимизда тут пишиғига етган омон қолади, деган мақол ҳам бежиз айтилмаган.

Тутнинг, айниқса шотутнинг шифобахш хусусияти ҳақида билмаган одам бўлмаса керак. Аммо оддий ёки марварид тутнинг хосиятидан кўпчилик бехабар бўлиши мумкин. Ҳозир айни тут пишган давр. Кўча-кўйда, боғларда марвариддай бўлиб товланган бу неъматдан болалар қолиб катталар ҳам баҳраманд бўлишади. Ҳеч қандай ортиқча меҳнатни талаб қилмайдиган бу дарахтнинг меваси ширин ва ниҳоятда тўйимлилиги билан бошқа мевалардан ажралиб туради. Кексаларнинг айтишларича, уруш йилларида ана шу марварид тут нон вазифасини ўтаган экан. Шунинг учун бўлса керак, у жуда қадрли. Аммо ҳамиша ҳам бундай эмас.

Кўпинча Эски шаҳарнинг кўҳна маҳаллалари оралаб ўтганда, йўл бўйига тўкилган марварид тутларнинг оёқ остида увол бўлиб эзилганини ёки келинчакларнинг супуриб ташлашларини гувоҳи бўласиз. Журъат қилиб, бировнинг келинига ақл ўргатишга ёки насиҳат қилишга ҳаддингиз сиғмай, тутларга ачинганча ўтиб кетаверасиз. Бир куни йўл четида тарвақайлаб ўсган тутнинг тагида етмишларни қоралаб қолган онахон тут терарди. Унга қизиқиб олдига бордик.

— Онахон, ерга тушган тутларни нега терасиз, тупроққа илашиб ифлос бўлади-ку, — дея саволга тутдик уни.

Кампир аввалига бизга ҳайрон бўлиб қаради. Сўнгра тоғорачага терилган тутларни олдимизга қўйди.

— Ер тупроқ эмас, бу ер ҳар куни икки мартадан супурилади. Қаранг, мана бу тутларнинг чиройлилигини, ҳеч ерга тўкилганга ўхшамайди. Ҳар куни ана шу тоғорачани тўлдириб кириб кетаман. Исроф бўлмайди.

— Нима, буни шинни қиласизми? — яна саволга тутдик онахонни.

— Йўқ, қуритаман. Ҳеч тутмайиз еганмисиз, мазали бўлади. Кейин уни ёнғоққа қўшиб туйиб, талқон қиламан. У жуда кўп нарсага дори ҳамда кишини тўқ тутади.

Онахоннинг гапларини эшитиб, бир пайтлар бозорда қовунқоқи, қуритилган мевалар қаторида тутмайизлар ҳам бўлганини эсладик. Ҳозир эса уни бозордан топиш жуда мушкул. Ваҳоланки, тутмайизлар, айниқса ундан қилинган талқон кўпгина, хусусан камқонлик, бош айланиш, шамоллаш каби касалликларга шифо бўлади. Бундан ташқари, тутдан хушхўр ичимлик, мураббо тайёрлаш ҳам мумкин. Энг муҳими у увол бўлмаса бас. Бу эса сизу бизга боғлиқ.

Назифа САИДОВА.

* Қалб тубидан

ҲАЁТ ТИЛСИМОТИ

● Кимнингдир вужудида лоақал заррача туйғу мужассам экан, кўксининг бир бурчагида виждон ҳам ёниб туради.

● Балки пастликни қораламоқ, балки жазоламоқ мумкиндир. Бироқ, унга табиат томонидан ҳукм этилган тубанликдан ортиқроқ яна қандай муносиб хўрликни раво кўриш мумкин!

● Умрнинг қандай ўтганлиги қанча яшаган билан эмас, балки қандай яшагани билан ўлчанади.

● Улуғворлик — ўз номи билан улуғдир. Аммо у қуруқ сўзга, дабдаба-ю бачканаликка айланиб кетмаслиги керак. Унда киши бу жирканч қабиҳга ўралиб қолиб ҳаётни асл рангида кўролмай қолади. Ҳаётни рангин кўриш улуғликдир.

Саодат УМРЗОҚОВА.

* Дилкаш суҳбатлар

ГЎЗАЛЛИККА ТАЛПИНИБ ЯШАЙМАН

ҲАР гал ҳазрати Бобурнинг:

Сочининг савдоси тушди бошима бошдин яна,

Тийра бўлди рўзгорим ул қаро қошдин яна...

маталли ғазалини ўқиганда, шундай жаҳонгир шоиримиз ҳам маҳбубасининг сочларига бефарқ қарамаган экан-да, деган фикр кўнглимиздан ўтади.

Аёлларимизнинг сочларига қараймиз. Кўплари ростдан ҳам чиройли, беихтиёр чиройлилигидан кўз узолмай қоласиз.

Шу фикрлар ҳаёлимиздан ўтар экан, бирор мутахассис билан бафуржа гаплашиш истаги туғилди. Бугунги суҳбатдошимиз — биринчи тоифали уста Малоҳат Назаровани Матбаачилар кўчаси, 32-уйда меҳнат қилувчи каттаю-кичик одамлар яхши танишади, ҳурмат қиладилар. Малоҳат опа уларнинг ҳаммасини бирдек кулиб кутиб олади, ширин муомала қилади. Дилкаш суҳбат чоғида бунга ушбу сатрлар муаллифи ҳам ишонч ҳосил қилди.

— Малоҳат опа, сизнингча, инсондаги гўзаллик нимада!

— Менимча, гўзалликка талпинмаган одамнинг ўзи бўлмаса керак. Дарҳақиқат ҳамма гап гўзалликни намоён қила билишда. Албатта, табиатан гўзал бўлиб дунёга келишнинг ўзи катта бахт, катта омад. Лекин бундан қатъи назар дид билан кийинган, истараси иссиқ, муомаласи ширин одам кишида барибир яхши таассурот қолдиради. У ўша лаҳзада кўзингизга дунёдаги энг чиройли инсон бўлиб кўриниши ҳам мумкин . Мен хасратидан чанг чиқадиган, ўзини ҳамма жойда хомуш ва ташвишли кўрсатадиган, ҳар бир нарсадан шубҳаланиб, безовталаниб юрадиган одамлардан иложи борича узоқлашсам дейман.

— Кейинги пайтда эркакларимизга нисбатан аёлларимиз ўзларига бепарворoқ бўлиб боришаётганга ўхшайди. Бугун ишга қўғирчоқдек чиройли бўлиб келган аёлни эртага бошқача бир қиёфада учратишингиз мумкин. Бунга нималар сабаб бўлаяпти, деб ўйлайсиз!

— Биласизми, шу кунларда биз хотинқизларни керагидан кўпроқ муҳокама қилиб, майда-чуйда, арзимас камчиликларини ҳам юзига солишга ўрганиб қолдик. Мен бировга танбеҳ беришни умуман ёмон кўраман. Чунки ортиқча дашномлар одамнинг ўзидан хафсаласини қайтариб юборади. Тушунган одам сизнинг ҳаракатларингиздан хулоса чиқариб ҳам ўзини ўнглаб олади. Бефаросат кишига қанча дашном берманг, барибир ўз билганидан қолмайди. Бунинг устига аёл халқи мақтовга ўч бўлади. Шунинг учун уларни ҳадеб ерга уравериш яхшимас.

Бизга кейинги пайтда аёлларга қараганда йигитларимиз кўпроқ мурожаат қиладиган бўлиб қолишди. Улар узоғи билан икки-уч ойда албатта сочларини бир марта тўғрилашади. Ҳозир жуда камёб бўлиб бораётган атирлардан фойдаланишади, галстукларидан тортиб, оёқ кийимларигача бир-бирига муносиб. Лекин умрида бирор марта пардозхоналарга йўли тушмаган аёлларимиз бахтга қарши жуда кўп. Келганлари ҳам шошилиб келишади, ҳатто шу ерда хотиржам ўтиролмайдилар. Бироз навбат кутиб қолсалар, асабийлашаётганларини яширишга ҳам ҳоллари бўлмайди. Шунда ачиниб кетаман уларга.

— Аёлларга кўп дашном бераяпмиз, деган гапингиз тўғри. Бу— сизнинг соҳангизга ҳам дахлдор. Бинобарин, эркакларимиз бизларни кўпроқ соч қирқтиришда айблаб, норози бўлишмоқда...

— Бу норозиликни маълум маънода ҳам асосли, ҳам асоссиз дейиш мумкин. Дуркун бўлиб турган узун ва соғлом сочларни қирқаётганимда юрагимнинг бир чети узилгандай бўлади. Лекин рангини йўқотиб, тамомила хасталикка учраган сийрак сочларни қаровсиз қолдириш ҳам инсофдан эмас. Агар ўша аёлга сочлари вафо қилмаган бўлса, унда нима гуноҳ. Унинг ҳам чиройли бўлиб юришга ҳаққи бор-ку! Кейинги пайтда ҳали турмушга чиқиб улгурмаган қизларимизнинг сочлари оқариб кетиш ҳоллари учрамоқда. Уларни соч бўяшда айблаганлар хато қилишади.

— Лекин шундай эркакларимиз ҳам борки, бип-бинойидек сочларини гоҳ қўнғироқ қилдиришади, гоҳ қорага, гоҳ қизилга бўятиб, бачкана бир қиёфага кириб олишади. Ҳар ким ўзига ярашган ишни қилса ёмон бўлмасди-да...

— Мен ҳам шуни айтаман-да, одамзот яралибдики, ўзига ўзи маҳлиё бўлиб яшаган. Аниқлашларича, ҳатто энг қадимда— ҳали кўзгу кашф қилинмаган замонларда ҳам одамлар сувга қараб ўзига оро берганлар. Нега энди шундай гулгун замонда чиройли бўлиб юрмаслик керак? Лекин бачканалик, чегарадан чиқиш гўзаллик дегани эмас.

— Энди бевосита ўзингизча таллуқли саволлар бермоқчиман, майлими! Айтингчи, феълингиздаги заиф томонлар нималарда деб ўйлайсиз!

— Энг аввало, жуда ишонувчанман. Яна бир заиф томоним шундаки, бировдан дилим оғриса, буни унинг ўзига ҳеч қачон айтолмай, ичимда эзилиб юраверaман. Лекин нима қилай, феълимни ҳар қанча ўзгартирай десам ҳам бу иш қўлимдан келмаяпти.

— Бўш вақтларингизни қандай ўтказасиз!

— Бўш вақтларим ҳам, хуш вақтларим ҳам ошхонада ўтади. Энг суйган машғулотим овқат пишириш.

— Энг севган санъаткорингиз ким!

— Мен Ботир Зокировнинг қўшиқлари билан Умар Ҳайём шеърларини жудаям яхши кўраман.

— Малоҳат опа, ҳамшаҳарларимизга қандай тилаклар билдиргингиз келади!

— Биласизми, баъзан шу пардозхонамга айрим эркаклар рафиқаларини «Келинингизнинг сочини чиройли қилиб қўйинг, опа!» деб етаклаб келса, ҳам ҳаяжонланиб, ҳам суюниб кетаман. Бу ташқаридан қараган кишига жуда чиройли кўринади. Ундан кейин яна бир истагим борки, аёлларимиз ишхонасига, тўйларгагина ясаниб бормай, уйларида, турмуш ўртоғининг, фарзандларининг ёнида ҳам чиройли бўлиб юрсинлар. Хуллас, ҳамманинг гўзалликка талпиниб, уни соғиниб яшашини истайман.

Замира ЭГАМБЕРДИЕВА.

* «02» хабар беради

ЖИНОЯТ ЖАЗОСИЗ ҚОЛМАЙДИ

● 21 июнь куни Мирзо Улуғбек туманидаги Амур кўчасининг Анатолий М. истиқомат қилувчи хонадонига кирган милиция ходимлари бу ердаги манзарадан ҳанг-манг бўлиб қолишди. Гап шундаки, ҳовлида 130 туп кўкнори ва 36 туп наша ўсимлиги ўсиб турарди. Тез орада 13 квадрат метр жойга экилган қора оғунинг ҳаммаси таг-туги билан қўпориб ташланди.

● Шу куни Акмал Икромов туманининг Фарҳод деҳқон бозори автобуслар тўхташ бекатида деҳқон бозорига харид учун келган кишининг чўнтагидан 8 минг сўм-купонни ўғирлаётган пайтда 33 ёшда бўлишига қарамай муқаддам ўғрилик қилгани учун 3 маротаба судланиб чиққан Илья Р. қўлга олинди. Пул эгасига қайтарилди. Ҳозир жиноятчи устидан тергов ишлари олиб борилмоқда.

● 22 июнь куни соат 16 ларда Юнусобод туманида жойлашган «Олой» деҳқон бозорида фуқаро В. Назаровнинг 2 миллион 650 минг сўм-купон пули товламачилик йўли билан олиб қўйилганлиги ҳақида милиция бўлимига хабар қилишди. Милиция ходимларининг тезкор саъй-ҳаракатлари туфайли товламачи қўлга олинди. У 1975 йилда туғилган келеслик К. А. бўлиб, олган барча пулларини қайтариб берди. Товламачи устидан жиноий иш қўзғатилди.

● Яна шу куни Акмал Икромов тумани 22-мавзе, 22-уй хонадонларининг бирига кундуз куни ҳамма ишга кетганлигидан фойдаланиб айвон орқали кирган ўғри қимматбаҳо тақинчоқларни олиб кўздан ғойиб бўлди. Ҳудуд нозири Аллаев, жиноят-қидирув хизмати нозирлари Омонов ва Қодировларнинг изланишлари натижасида шу куниёқ ўғри ўзи ўғирлаб кетган барча анжомлар билан қўлга олинди. Дастлабки тергов маълумотларига қараганда 1940 йилда туғилган Н. К. исмли ўғри бундан илгари ҳам судланган экан.

● 23 июнь тонгги соат 6 дан 55 дақиқа ўтганида Мирзо Улуғбек туманидаги Яланғоч темир йўл станциясига ёндошган Гулсанам кўчасининг пиёдалар йўлагида 1936 йилда туғилган В. В. исмли аёлнинг мурдаси топилди. Дастлабки экспертиза хулосасини олган жиноят-қидирув ходимлари аёл бош қисмига бир неча бор урилган мушт зарбидан ҳалок бўлганлигини билганларидан сўнг қотилни излай бошладилар. Милиция ходимларининг саъй-ҳаракатлари туфайли тез орада қотил аниқланиб қўлга олинди. У муқаддам жиноят қилгани учун судланиб чиққан, ўлдирилган аёлнинг жазмани — 1945 йилда туғилган Т. Г. бўлиб, унинг устидан жиноий иш қўзғатилди.

● Шу куни Сергели туманининг Хабаровск кўчасида номаълум киши Алоқа вазирлигига қарашли ГАЗ-2410 русумидаги автомобилнинг ҳайдовчисидан Қурувчилар даҳасига олиб бориб қўйишни илтимос қилади. Айтилган жойга етиб келган йўловчи ҳайдовчини машина салонидан итариб тушириб юбориб автоуловни номаълум томонга қараб ҳайдаб қочиб қолади. Ушбу хабарни эшитган туман ички ишлар бўлимининг жиноят-қидирув бўлинмаси ходимлари туман давлат автомобиль назорати ходимлари билан биргаликда излаш ишларини олиб бориб, жиноятчини юқоридаги автомашина билан қўлга олдилар. Босқинчи 1956 йилда туғилган Санкт-Петербург вилоятидан келган А. П. бўлиб чиқди. Ҳозир унинг устидан тергов ҳаракатлари бошлаб юборилди.

● 24 июнь куни соат 8 дан 20 дақиқа ўтганида Юнусобод туманининг Шчорс кўчасидаги уйларнинг бирида истиқомат қилувчи Владимир Г. ўзининг укаси бўлмиш Роберт Г. нинг елка қисмига пичоқ урди. Тан жароҳати олган Робертга 15-шаҳар шифохонасида тез тиббий ёрдам кўрсатилди. Жиноят содир этилган жойдан ашёвий далил сифатида пичоқ олиниб, дастлабки тергов ишлари бошлаб юборилди.

● Шу куни Талабалар шаҳарчасида Тошкент шаҳар Ички ишлар бош бошқармасининг жиноят қидирув хизмати ходимлари томонидан 1972 йилда туғилган Қашқадарё вилоятининг Чироқчи туманида истиқомат қилувчи, иш жойининг тайини бўлмаган Алишер Т. қирқма ов милтиғи, 14,4 грамм қора дори ва 316 граммдан ортиқ бошқа гиёванд модда билан қўлга олинди. Гиёванд моддалар ва қирқма ов милтиғи Алишерга нима учун керак бўлганлиги, қаердан келгани ва кимга сотилиши мўлжалланганлиги тергов давомида аниқланади.

Тошкент шаҳар Ички ишлар бош бошқармасининг матбуот хизмати.

* Элатлар, одатлар

ЧЎҒ УСТИДАГИ РАҚСЛАР

БОЛГАРИЯДА ҳар йили инсон саломатлик билан экин худолари бўлган авлиё Константин ва Еленага бағишланган байрам ўтказилади. Бундай байрам ҳар бир мамлакатда бўлиб туради. Бироқ булғорлар байрамининг бошқаларидан фарқи бор. Халқ тўплангач ўртага катта гулхан ёқилади. Ўтин обдон ёниб бўлганда аёллар қип-қизил чўғнинг устида ялангоёқ рақсга туша бошлайди. Томошабинлар қийқиришиб, атрофни қий-чувга кўмиб ташлашади. Рақкосалар оёқ остидаги чўғнинг ҳарорати 400—500 даражага етади.

Чўғ устида рақсга тушиш бошқа элларда ҳам бор. Тинч уммони ҳавзасидаги Фижи оролларининг бирида яшайдиган қабила одамлари ҳам чўғ устида ҳар хил ўйин кўрсатишар экан. Рақсга тушганлардан бирининг оёғига томошадан сўнг тамаки чўғини яқинлаштиришганда қўрқиб оёғини тортиб олган экан. Қип-қизил чўғ устида ўйин кўрсатишнинг бошқа усуллари ҳам бор. Бироқ гап бунинг сири ҳанузгача аниқланмаганида. Бировлар куймасликни ишонч кучида дейишса, бошқалар оёқни иссиқдан ҳимоя қиладиган мой суркаб олишда дейишади. Бироқ тадқиқотлар бундай тахминларни ҳам инкор этмоқда. Чўғ устида рақсга тушувчилар эса ҳамон ўз хуфияларини сир сақлаб келишмоқда.

Қидирбой ТЎЛАБОЕВ.

* Бўш вақтларингизда

ТОПҚИРЛИГИНГИЗНИ СИНАБ КЎРИНГ

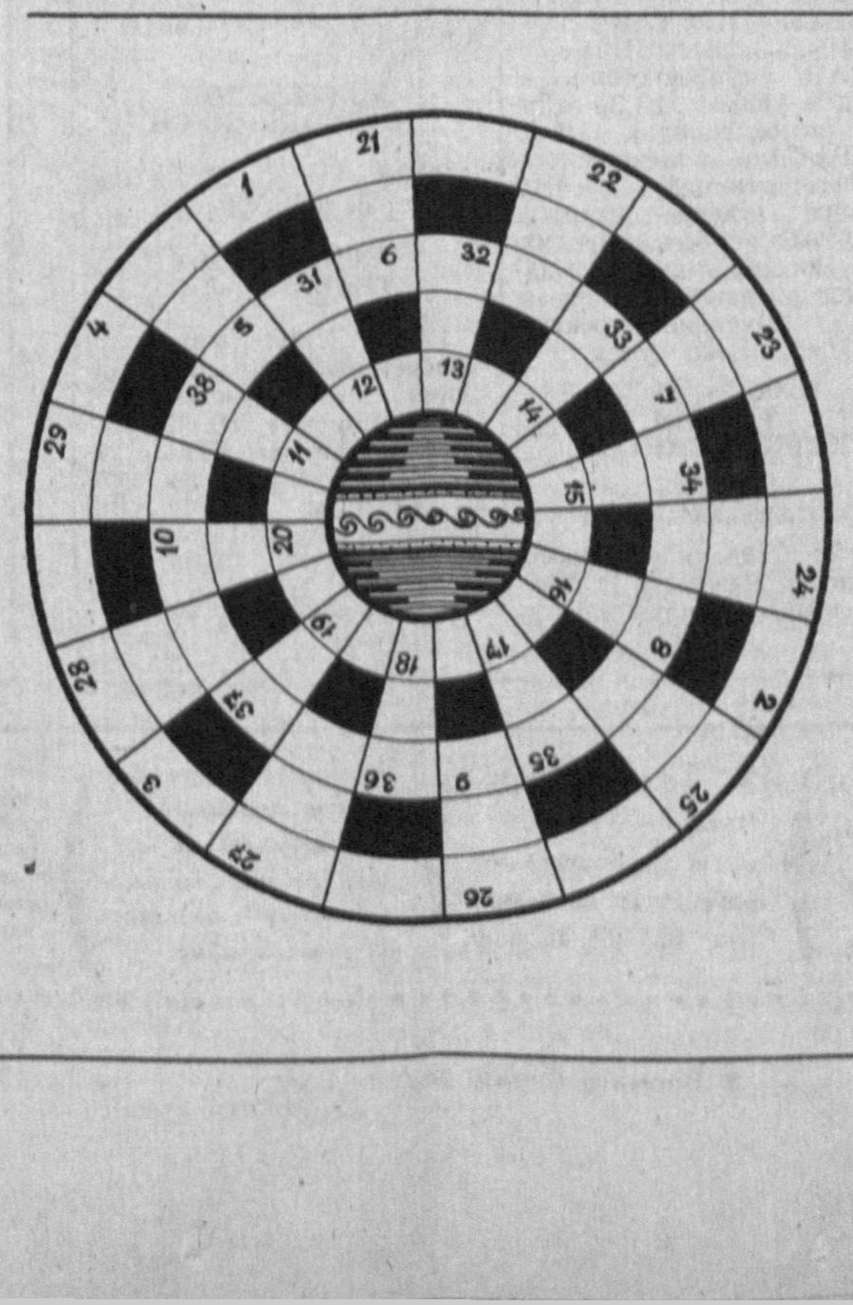

АЙЛАНА БЎЙЛАБ: 1—2. Буюк замин. 2—3. Миср гули. 3—4. Ўзбек халқ куйи. 4—1. Мевали дарахт. 5—6. Қўшни Қозоғистонда чиқадиган сатирик журнал. 6—7. Кулгу-ҳажвий жанр. 7—8. Араб давлатларидан бири. 8—9. Дўстлик ёзишмаси. 9—10. Дастлабки ўзбек кинoларидан бирининг номи. 10—5. Пишириш учун мосланган ошхона анжоми. 11. Қуръон сураси. 12. Икки гапни боғловчи сўз. 13. Қора сақич. 14. Зах ерларда, ботқоқликда ўсувчи майда ўсимлик. 15. Қайнатилган, пишмаган. 16. Йирик шохли уй ҳайвони. 17. Юздаги аъзолардан бири. 18. Рақам. 19. Номоз вақти. 20. «Мен» сўзининг бошқа тури.

БЎЙИГА, марказга йўналтириб: 21. Пардоз-андоз ашёси. 22. Ранг хили. 23. Юрсам юради, турсам туради, (топишмоқ) 24. Оила аъзоси. 25. Шарм-ҳаё. 26. Татаристон пойтахти. 27. Катта буви. 27. Энг улуғ зот. 29. Ҳасса. 30. Акага нисбатан отанинг ўғли. 31. Кишининг ички кайфияти. 32. Ток ўтказгич. 33....? —игна билан қудуқ қазиш. (мақол). 34. Қурилиш материали. 8. Ярим, нисф. 35. Соат стрелкаси. 10. Уйнинг тепа қисми. 36. Безак, зийнат. 37. Дуккакли ўсимлик. 38. Туркиядаги кўл.

Анвар МИРЗАЗОДА.

* Бу—қизиқ

ФРАНЦИЯ Фанлар академияси француз тилининг энг мукаммал грамматикасини тузиш учун 297 йил тинмай иш олиб борган. Буни қарангки, ҳар тўкисда бир айб дегандек, китоб 1932 йилда нашр этилгандан кейин ундан 50 та хато топишган.

* * *

ДУНЁ адабиётининг энг буюк намояндалари бўлмиш Гомер ва Суқрот умрларида бир сатр ҳам нарса ёзмаганлар. Улар ўз асарларини ёдларида сақлаб юрганлар. Бунинг сабаби шуки, Гомер ҳам, Суқрот ҳам бизнинг кўпчилик бахшиларимизга ўхшаб на ўқишни, на ёзишни билишган.

Акбар АЛИЕВ тайёрлаган.

Бош муҳаррир
Эркин ЭРНАЗАРОВ.

ТВ Ҳафталик кўрсатувлар

Душанба, 11. VII

ЎзТВ I

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.00 «Бугун». Ахборот кўрсатуви. 18.10 «Ёшлик» студияси. «Мусаввир». 18.30 «Фасли ёз». Телефильм. 18.40 «Муҳофаза». 19.25 Эълонлар. 19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида). 19.50 Эълонлар. 19.55 Шифокор маслаҳати. 20.10 Оқшом эртаклари. 20.25 Муқимий номидаги Ўзбек Давлат мусиқий театри артистлари ижросида концерт. 20.55 Эълонлар. 21.00 «Ўзбекистон» ахбороти. 21.25 Эълонлар. 21.30 Шукур Холмирзаев. «Қадимда бўлган экан...» Видеофильм. 22.40 «Ўзбекистон» ахбороти. 23.05—00.15 «Ўзгалар бахти». Бадиий фильм.

ЎзТВ II

19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида). 19.50 «Ўтмишсиз келажак йўқ». 20.20 «Бутун умр давомида». Телефильм. 20.40 «Деҳқон ҳиммати». 21.10 «Излаган имкон топади». 21.40—00.10 Ғалабанинг 50 йиллигига «Улар Ватан учун жанг қилдилар». Бадиий фильм. 1—2-сериялар.

ЎзТВ III
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

17.25 ФУТБОЛ. ЖАҲОН ЧЕМПИОНАТИ. 1/4 ФИНАЛ.

19.30 — 20.00
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

20.00 Душанба куни детектив. «Мурданинг кўзгуси». Бадиий фильм. «Эркюль Пуаро» сериалидан. 21.00 «Сиз яратган боғ». 21.30 — 22.30 «Ҳақиқат онлари».

«ОСТАНКИНО» ТЕЛЕКАНАЛИ

5.30 — 8.00 «Тонг». 18.00 «Тиғиз пайт». 18.25 «Шаддод Роза». Телесериал (Мексика). 18.50 «Биз». В. Познернинг муаллифлик кўрсатуви. 19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар! 20.00 Янгиликлар. 20.30 «Спорт уик-энди». 20.45 Сизга аталган учрашувлар. Режиссёр Валерий Фокин. 21.30 Иллюзиялар канали. 22.10 — 22.50 «Санъат қасри».

Сешанба, 12. VII

ЎзТВ I

6.30—8.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш кўрсатуви.

8.30 «Хатарли парвоз». Бадиий фильм. 9.40 «Ортиқ Отажонов куйлайди». Фильм-концерт. 10.05 «Абитуриент-94». Кимё. 10.35 «Зарипов чавандозлари». Телефильм. 11.05 «Абитуриент-94». География. 11.35 Ўсмирлар учун. «Ўйла! Изла! Топ!». 12.45 «Ўзбек тилини ўрганамиз». 13.15—14.15 «Ёшлик» студияси. «Адолат».

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.00 «Бугун». Ахборот кўрсатуви. 18.10 «Интилганга толе ёр». 18.40 «Куй ва соз соҳиби». Телефильм. 18.55 «Таълим ва ислоҳот». 19.25 Эълонлар. 19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида). 19.50 Эълонлар. 19.55 Мусиқий дақиқалар. 20.10 Оқшом эртаклари. 20.25 ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МУСТАҚИЛЛИГИНИНГ УЧ ЙИЛЛИГИГА. «ИСТИҚЛОЛ ҚЎШИҚЛАРИ». 20.55 Эълонлар. 21.00 «Ўзбекистон» ахбороти. 21.25 Эълонлар. 21.30 «ШАҲАР БЕДАРВОЗА ЭМАС...» 22.15 «Ҳар кимдан гумонсировчи одам». Бадиий фильм. 23.40—00.05 «Ўзбекистон» ахбороти.

ЎзТВ II

19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида). «ОМАД» таништиради: 19.50 «Мультфейерверк». 20.30 «Эм-Ти-Ви» оҳанглари. Эълонлар. 21.00 Видео янгиликлари. 21.20 «Эм-Ти-Ви» оҳанглари. Эълонлар. 22.00—24.00 «Кинонигоҳ».

ЎзТВ III
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

«ОМАД» таништиради:

9.00 «Совға». 9.30 «Ҳар соҳадан бир шингил». 9.40 «4/8». Мусиқий кўрсатув. 9.50 Эълонлар. 10.00 Видео — «О». 11.45 Эълонлар. 11.55 «Курьер». 12.10 «Ҳар соҳадан бир шингил». 12.30 «Рок ҳақида». 13.00 Эълонлар. 13.10 «Шарқ дурдоналари». 13.40 «Даракчи». 13.50 Эълонлар. 14.00 Видео — «О».

18.00 — 19.55
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

19.55 «Динозаврга айланмайлик». 20.10 Киномарафон. «Фойдали партия». Бадиий фильм.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

22.25—24.00 «Ном-нишонсиз икки йил». Бадиий фильм.

«ОСТАНКИНО» ТЕЛЕКАНАЛИ

5.30 — 8.00 «Тонг». 18.00 «Тиғиз пайт». 18.25 «Шаддод Роза». Телесериал. 18.50 Мавзу». 19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар! 20.00 Янгиликлар. 20.30 Илк манбадан» 20.40 1994 йил қўшиқлари. 21.25 Катта футбол лаҳзалари. 22.00 — 23.50 Сўнгги дақиқа». Бадиий фильм (Италия).

Чоршанба, 13. VII

ЎзТВ I

6.30—8.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш кўрсатуви.

8.30 Болалар учун фильм. «Болакайлар». 9.55 «Шоирлар ҳиёбони». Фильм-концерт. 10.30 «Абитуриент-94». Математика. 11.00 «Ёшлик» студияси. «Хизмат жойимички қўшиқлар». 11.25 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари (АҚШ). 11.40 «Абитуриент-94». Информатика ва ҳисоблаш техникаси асослари. 12.10 Чўлпон. «Асорат». Йўлдош Охунбобоев номидаги Ёш томошабинлар театри спектакли. 14.00 — 14.30 Лотин алифбоси.

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.00 «Бугун». Ахборот кўрсатуви. 18.10 «Фан уфқлари». 18.40 «Хотира». Ёзувчи Мумтоз Муҳамедов таваллудининг 85 йиллигига. 19.25 Эълонлар. 19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида). 19.50 Эълонлар. 19.55 Мусиқий дақиқалар. 20.10 Оқшом эртаклари. 20.25 «Санъат олами». 20.55 Эълонлар. 21.00 «Ўзбекистон» ахбороти» 21.25 Эълонлар. 21.30 ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МУСТАҚИЛЛИГИНИНГ УЧ ЙИЛЛИГИГА. «ГУЛЛА, ЯШНА, МУСТАҚИЛ ДИЁР!. ЭКРАНДА — САМАРҚАНД ВИЛОЯТИ. 22.30 «АНОР» САҲИФАЛАРИДА. 23.25 «Ўзбекистон» ахбороти. 23.50 «Олис масофага югуриш усули». Бадиий фильм. 00.55 ФУТБОЛ. ЖАҲОН ЧЕМПИОНАТИ. ЯРИМ ФИНАЛ. Танаффус пайтида — Эълонлар ва Янгиликлар.

ЎзТВ II

19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида). 19.50 «Спринт». 20.35 «Жонли тил». Телевизион ўйин. 21.35 «Иқтисодий мустақиллик йўлида». 22.15 — 23.30 «У ёлғиз эмас эди». Бадиий фильм.

ЎзТВ III
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

18.30 Хонаки экран. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм. 19.20 «Ҳеч ким унутилмайди».

19.25 — 20.55
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

20.55 Арт-обстрел. «Яхши тўлқинлар». 21.30 «Осойишта уй». С. Шолохов кўрсатуви.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

22.25 — 23.45 «Мафтунингман». Бадиий фильм.

«ОСТАНКИНО» ТЕЛЕКАНАЛИ

5.30 — 8.00 «Тонг». 18.00 «Тиғиз пайт». 18.25 «Шаддод Роза». Телесериал. 18.50 «Кино юлдузлари. Жан Маре: мен 80 ярим ёшдаман...» 19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар! 20.00 Янгиликлар. 20.30 «Инсон ва қонун». 20.40 П. -У. Энквист, «Севги осойишта тунга ўхшайди». А. Чехов номидаги Москва Бадиий академик театрининг фильм спектакли. Танаффус пайтида (21.35) — «Монолог». 22.25 «Матбуот-экспресс». 22.35 — 23.00 Халқ чолғулари ижрочилари танлови совриндорларининг концерти.

Пайшанба, 14. VII

ЎзТВ I

6.30—8.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш кўрсатуви.

8.30 Футбол бўйича Ўзбекистон чемпионати. «Пахтакор» — «Политотдел». 2-тайм. 10.20 «Абитуриент-94». Ўзбек тили ва адабиёти. 10.50 «Рушана Султонова рақсга тушади». Фильм-концерт. 11.15 «Абитуриент-94». Информатика ва ҳисоблаш техникаси асослари. 11.45 Болалар учун. «Ўйинчоғим, яхши қол!». 12.10 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари (АҚШ). 12.25 — 13.35 Болалар учун фильм. «Петькани кўрган борми?».

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.00 «Бугун». Ахборот кўрсатуви. 18.10 «Оламга саёҳат». Кинокўрсатув. 18.50 «Хусусийлаштиришнинг янги йўналишлари». 19.25 Эълонлар. 19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида). 19.50 Эълонлар. 19.55 «Устозни ёд этиб...» Ўзбекистон халқ артисти Исоҳор Оқилов. 20.10 Оқшом эртаклари. 20.25 «Навоийхонлик». 20.55 Эълонлар. 21.00 «Ўзбекистон» ахбороти. 21.25 Эълонлар. 21.30 «ХОНАНДА БИЛАН УЧРАШУВ». Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Замира Суюнова. 22.10 Учқун Назаров. «Ойна». Ҳамза номидаги Ўзбек Давлат академик драма театрининг спектакли. 23.40—00.05 «Ўзбекистон» ахбороти.

ЎзТВ II

19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида). **«ОМАД» таништиради:** 19.50 «Омад» тақвими. 20.00 «Жозиба». 20.20 «Бир шингил ҳангома». 20.30 «Зиндаги ёхуд муҳаббат». 20.50 Видео янгиликлари. 21.10 «Эм-Ти-Ви» оҳанглари. Эълонлар. 21.50—23.50 Кинонигоҳ».

ЎзТВ III
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ
18.00 — 19.55
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

19.55 Хонаки экран. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм. 20.45 «Ўз ўйини». 21.15 «Джаз-клуб». 21.45 «Хроно». Авто ва мотоспорт оламида. 22.15 Криминал хабарлар экрани.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

22.25 — 23.40 «Майдонга йўл». Бадиий фильм.

«ОСТАНКИНО» ТЕЛЕКАНАЛИ

5.30 — 8.00 «Тонг». 18.00 «Тиғиз пайт». 18.25 «Шаддод Роза». Телесериал. 18.50 «Эслашлари учун...» Л. Филатовнинг муаллифлик кўрсатуви. 4-боб. 19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар! 20.00 Янгиликлар. 20.30 «Москва — Кремль». 20.55 «Иффатнинг ўзи». Бадиий фильм (Франция). 22.45 — 22.55 «Матбуот-экспресс».

Жума, 15. VII

ЎзТВ I

6.30 — 8.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш кўрсатуви.

8.30 Болалар учун фильм. «Ана Бумбо келди». 9.45 «Юнус Ражабий». Телефильм. 10.15 «Абитуриент-94». Биология. 10.45 «Шаҳрисабз». Телефильм. 11.00 Болалар учун. «Қувноқлар даврасида». 11.25 «Абитуриент-94». Физика, 11.55 «Илҳом» телевизион клуби. 12.40 «Алифбо сабоқлари». 13.10 — 13.40 «Кафолат».

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.00 «Бугун». Ахборот кўрсатуви. 18.10 «Оромгоҳлар қўйнида». 18.30 «Фермерлар». Телефильм. 18.50 «Ёшлар ва замон». 19.25 Эълонлар. 19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида). 19.50 Эълонлар. 19.55 «Ёшлик» студияси. «Дилкаш суҳбатдош». 20.10 Оқшом эртаклари. 20.25 «Анъаналар этади давом...». Мусиқий кўрсатув. 20.55 Эълонлар. 21.00 «Ўзбекистон» ахбороти. 21.25 Эълонлар 21.30 Бевосита мулоқот. 22.30 «Шоҳсупа». Бокс бўйича жаҳон кубоги мусобақалари якунига чизгилар. 23.00 ЎЗБЕКИСТОНДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН АРТИСТ МАҲБУБА ҲАСАНОВА КУЙЛАЙДИ. 23.50 — 00.15 «Ўзбекистон» ахбороти.

ЎзТВ II

19.30 «Ўзбекистон» ахбороти. 19.50 «Ватан туйғуси». 20.30 «Тиғиз пайтда». 21.00 «Ўзбекистон» ахбороти. 21.25 — 22.25 «Тошкент оқшомлари».

ЎзТВ III
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

18.40 Хонаки экран. «Санта-Барбара». Кўп серияли бадиий телефильм.

19.30 — 20.25
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

20.25 ФУТБОЛ. ЖАҲОН ЧЕМПИОНАТИ. ЯРИМ ФИНАЛ.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

22.25 — 23.55 «Маобит дафтари». Бадиий фильм.

«ОСТАНКИНО» ТЕЛЕКАНАЛИ

5.30 — 8.00 «Тонг». 17.50 «Инсон ва қонун». 18.20 «Горячев ва бошқалар». Бадиий телесериал. 34-серия. 18.50 «Мўъжизалар майдони». 19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар! 20.00 Янгиликлар. 20.30 «Ҳафтанинг машҳур кишиси». 20.50 «Детективлар клуби»да. «Ден Огаст». Телесериал. 11-серия. 21.55 «Матбуот-экспресс». 22.05 — 22.55 «Взгляд» А. Любимов билан.

Шанба, 16. VII

ЎзТВ I

6.30 — 8.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш кўрсатуви.

8.30 «Ноқулай одам». Бадиий фильм. 10.00 «Самарали изланишлар». 10.30 «Ёшлик» студияси. «Талабалар саҳнасида». 11.10 «Анъана ва замон». 11.50 Ўсмирлар учун. «Яшил чироқ». 12.40 «Мусиқа масканни». Ҳамза номидаги мусиқа билим юртининг 70 йиллигига. 13.40 «Шоҳруҳ» клуби. 14.10 «Оламни асранг». 14.40 «Эъзоз». 15.20 — 16.25 Бир асар тарихи. Одил Ёқубов. «Диёнат».

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.00 Ўсмирлар учун. «Остонадаги ўйлар». 18.25 «Неъмат Қўзибоев». Телефильм. 18.40 «Оила». 19.25 Эълонлар. 19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида). 19.50 Эълонлар. 19.55 «Мусиқа оҳанглари». Телефильм. 20.10 Оқшом эртаклари. 20.25 «Бир ҳикмат бор муҳаббатда». Эркин Мадраҳимов лирикаси. 20.55 Эълонлар. 21.00 «Ўзбекистон» ахбороти. 21.25 Эълонлар. 21.30 «КУЛГИ КЕЧАСИ». Ҳожибой Тожибоев. 22.30 «ТУНГИ ЕРДУ». Дам олиш кинодастури. 00.10 «КАТТА ФУТБОЛ ЛАҲЗАЛАРИ». 00.25 ФУТБОЛ. ЖАҲОН ЧЕМПИОНАТИ. 3-ўрин учун матч.

ЎзТВ II

«ОМАД» таништиради:

9.00 «Мультфейерверк». 9.45 «Эм-Ти-Ви» оҳанглари. Эълонлар. 10.10 Видео янгиликлари. 10.30 «Эм-Ти-Ви» оҳанглари. Эълонлар. 11.10 «Кинонигоҳ». 12.40 «ОМАД» тақвими. 12.50 «Жозиба». 13.10 «Бир шингил ҳангома». 13.20 «Зиндаги ёхуд муҳаббат». 13.40 Видео янгиликлари. 14.00 «Эм-Ти-Ви» оҳанглари. Эълонлар. 14.40 — 16.30 «Кинонигоҳ».

19.30 «Ўзбекистон» ахбороти (рус тилида). 19.50 Болалар учун. «Табассум». 20.30 «ЭКОСАН» — сизнинг жамғармангиз!». 21.00 «Ўзбекистон» ахбороти. 21.25 «ДАН: Йўлингиз бехатар бўлсин!». 22.25 «Концерт залларида». 23.25 — 00.15 «Бағритошлик».

ЎзТВ III
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

12.20 — 16.00
«ЎЗБЕКИСТОН» ТЕЛЕКАНАЛИ

12.20 «Мамлакатлар, воқеалар, одамлар». 12.45 ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МУСТАҚИЛЛИГИНИНГ 3 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН. «Ўзбекистон — қадрдон уйим». 13.30 «Дидар» (қозоқ тилида). 14.00 «Би-Би-Си» янгиликлари (инглиз тилида). 14.15 «Умид» (уйғур тилида). 14.45 «Си-Эн-Эн» янгиликлари (инглиз тилида). 15.00 «Томоша давом этиши керак...». Мусиқий кўрсатув. 15.40 «Бу ажиб дунё».

18.00 — 19.25
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ
РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

19.25 Санъаткор фильмотекасидан. Режиссёр И. Хейфиц. «Ася». Бадиий фильм. 21.05 «Мутлақо махфий». 21.55 «Ёлғиз қирол». Юл Бринер. В. Вульф кўрсатуви.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

22.25 — 23.40 «Болагинам». Бадиий фильм.

«ОСТАНКИНО» ТЕЛЕКАНАЛИ

17.55 «Рукн премьераси» туркумидан кўрсатув. 18.50 «Коламбия пикчерс» таништиради: «Бьюлаленд». Телесериал. 4-серия. 19.40 Хайрли тун, кичкинтойлар! 20.00 Янгиликлар. 20.45 «Коламбия пикчерс» таништиради: «Комиссар». Телесериал 6-серия. 21.40 «Академия». 22.10 «Матбуот-экспресс». 22.20 — 22.45 «Рақслар, рақслар, рақслар...».

Якшанба, 17. VII

ЎзТВ I

6.30 — 8.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш кўрсатуви.

8.30 «Маҳобҳорат». Кўп қисмли телевизион бадиий видеофильм (Ҳиндистон). 75—76-сериялар. 10.00 «Ватанимга хизмат қиламан». 10.30 «Халқ ижодиёти». Сурхондарё вилояти «Кумуш тола» ашула ва рақс ансамблининг концерти. 10.50 «Ёшлик» студияси. «Ҳуқуқ сабоқлари». 11.35 Болалар учун. «Рисолат қиз ўйнасин». 12.00 «Кулги — дармон дейдилар». Абдулла Акбаров. 12.45 — 14.30 Шароф Бошбеков. «Темир хотин». Сирдарё вилояти Маданият уйи бадиий ҳаваскорларининг спектакли.

17.55 Кўрсатувлар тартиби. 18.00 Ўсмирлар учун. «Маҳалламиз болалари». 19.00 «Дўстлар дийдори». Телефильм. 19.25 Эълонлар. 19.30 «Ҳафтанома» (рус тилида). 20.00 Эълонлар. 20.05 «Мусиқа ва тасвир». Кинокўрсатув. 20.55 Эълонлар. 21.00 «Ҳафтанома». 21.30 Эълонлар. 21.35 «Ойнаи жаҳонда...». 21.55 «ҚЎШИҚ ВА ШЕЪРИЯТ КЕЧАСИ». Ғиёс Бойтоев ва Муҳаммад Юсуф. 22.55 «Муҳаббатнома». Бадиий фильм. 00.25 ФУТБОЛ. ЖАҲОН ЧЕМПИОНАТИ. ФИНАЛ.

ЎзТВ II

«ОМАД» таништиради:

17.00 «Совға». 17.30 «Ҳар соҳадан бир шингил». 17.35 Эълонлар. 17.40 Видео-«О». 19.20 Эълонлар. 19.25 «Курьер». 19.40 «Эм-Ти-Ви»дан мусиқалар. 20.00 «Ҳар соҳадан бир шингил». 20.15 Эълонлар. 20.20 «4/8». Мусиқий кўрсатув. 20.40 «Даракчи». 20.50 Эълонлар. 21.00 — 23.00 Видео-«О».

ЎзТВ III
ХАЛҚАРО ТЕЛЕКАНАЛ

12.20 — 16.00
«ЎЗБЕКИСТОН» ТЕЛЕКАНАЛИ

12.20 «Мамлакатлар, воқеалар, одамлар». 12.45 Элчихоналардан янгиликлар. 12.50 «Ҳамкорлик — тараққиёт нишонаси». Франция. 13.20 «Непал» ва бошқалар». 13.50 «Би-Би-Си» янгиликлари (инглиз тилида). 14.05 «Интердиалог: Ўзбекистон — ЕС» (Оврупа ҳамжамияти). 14.40 Сиз ёқтирган қўшиқлар. 15.10 «Си-Эн-Эн» янгиликлари (инглиз тилида). 15.25 «Озгина-ю созгина». 15.40 «Бу ажиб дунё».

18.00 — 19.25
ТУРКИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

РОССИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

19.25 «Криминал квартет». Бадиий фильм. 20.50 Спорт кўрсатуви. 20.55 «Городецклик усталар». Телефильм. 21.25 «Футбол қасидаси». П. Доминго, Х. Каррерас, Л. Паваротти Лос-Анжелесда.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

23.30 — 00.50 «Ноктюрн». Бадиий фильм.

«ОСТАНКИНО» ТЕЛЕКАНАЛИ

17.40 Мультфильмлар: «Баскетбол жазаваси», «Ҳақиқий ажина овловчилар». 18.35 «Бомонд». 18.50 Жан-Поль Бельмондо «Шаҳар узра ваҳима» бадиий фильмида (Франция). 21.00 «Якшанба». Ахборот-публицистик кўрсатуви. 21.55 «Хабарлар». В. Шукшин. 22.40 — 22.55 «Авто-шоу».

ТИЖОРАТ ХАБАРЛАРИ ВА ЭЪЛОНЛАР

АҲОЛИ ДИҚҚАТИГА!

1994 йил 1 июлдан 1 квт соат электр қуввати учун—3 тийиндан ҳақ тўланади.

Июнь ойида фойдаланилган электр қуввати учун янги тариф бўйича ҳақ тўланади.

Газ плиталари ўрнига электр плиталардан фойдаланадиган фуқаролар учун янги тариф 2 тийинни ташкил қилади.

Илгари имтиёзлардан фойдаланиб келган барча фуқаролар учун улар сақланиб қолади.

Тошкент шаҳар электр тармоқлари корхонаси.

«ЎЗСАНТЕХГАЗМОНТАЖ» ТРЕСТИНИНГ ТОШКЕНТ ВИЛОЯТИ I-МОНТАЖ БОШҚАРМАСИ

Тошкент шаҳар объектларидаги сантехник ишлар бўйича ишлаб чиқариш учун чилангар-сантехниклар, газэлектрпайвандчиларни

ИШГА ТАКЛИФ ЭТАДИ.

Ойлик меҳнат ҳақи ишбай-мукофотли — 700—800 минг сўм-купон.

Манзилимиз: **Тошкент шаҳри, Қорасарой кўчаси, 326,** 10, 21. 25-троллейбуслар; 27, 19-трамвайларнинг «Чуқурсой» бекати.

ТЕЛЕФОНЛАР: 48-33-11, 48-47-93, 48-83-06.

ТОШКЕНТ «ЗЕНИТ» ЗАВОДИ

— Токарь,
— чилангар-асбобсоз,
—чилангар механик—йиғма ишлар бўйича,
—3—6 разрядли газэлектропайвандчи,
—5—6 разрядли фрезерчи,
— штамп ва жиҳозлар бўйича I—III тоифадаги инженер-конструктор,
— дурадгор,
—2—6 разрядли электрчи,
— техник ўқитиш бўлими бошлиғи,
—3—5 разрядли радиомонтажчиларни

ИШГА ТАКЛИФ ЭТАДИ

Манзилимиз: **Тошкент шаҳри. 700190. Қорақамиш кўчаси, 2, кадрлар бўлими.**
ТЕЛЕФОНЛАР: 21-15-00, 21-03-40.

ISC ISC га ҚЎЙГАН ОМОНАТИНГИЗ ҲОСИЛДОР ЕРГА ЭКИЛГАН УРУҒ СИНГАРИ МЎЛ ҲОСИЛ БЕРАДИ.

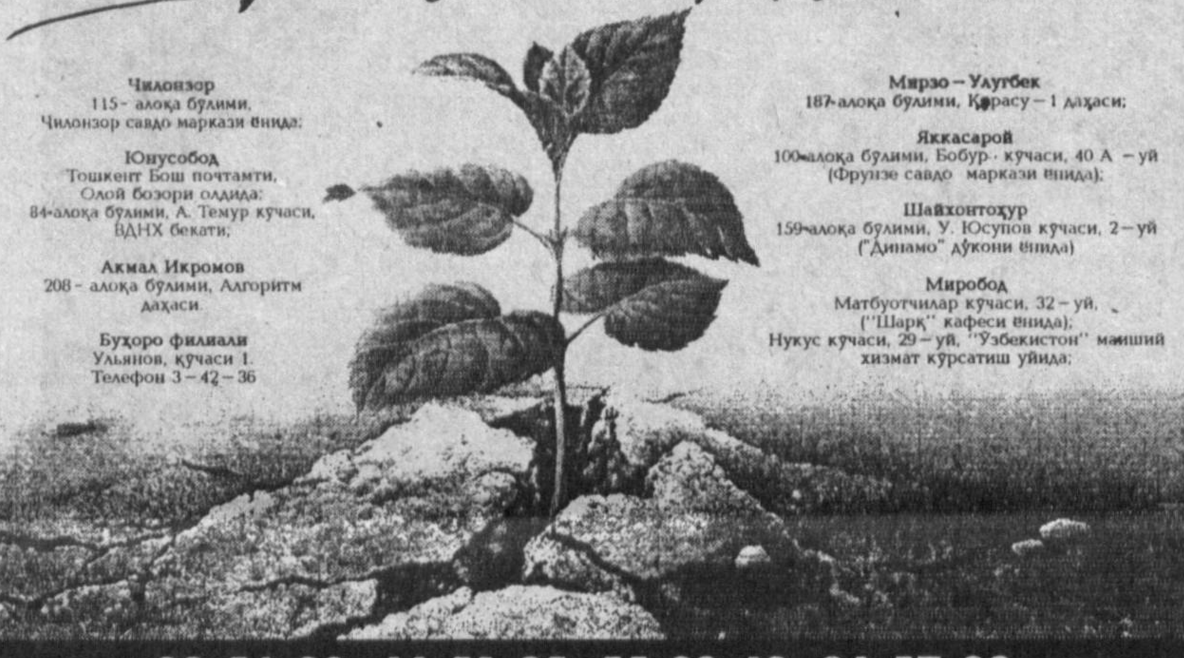

32-56-92, 44-51-85, 55-98-49, 34-57-39.

БОШЛОВЧИЛАРНИ

IBM компьютерларида ишлашга ўргатамиз (DOS, NORTON ва амалий дастурлар).

Инглиз тилидан рус тилига техник ва тадбиркорликка оид адабиётларни таржима қиламиз.

Дастурлар билан таъминлаш.

Барча тилларда машинкада ёзув ишларини бажарамиз.

Масъулияти чекланган жамият, кичик корхона, акционерлик жамиятлари учун таъсис ҳужжатларини тайёрлаб берамиз.

Ҳақ тўлаш усули—турлича.

ТЕЛЕФОНЛАР: 33-06-01, 50-00-94.

ХУСУСИЙ ЭЪЛОН

Шайхонтоҳур туманидаги 41-ўрта мактаб томонидан Неъматова Зулфизар Рустамовнага берилган А. 422894 рақамли шаҳодатнома йўқолганлиги сабабли

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

ДИҚҚАТ!

Тошкент маъданли сув қуйиш корхонасида ишловчи Аҳмедов Зиядулла номига берилган қуйидаги рақамли йўқолган юк хатлари: № 041097, 041098, 041099, 041100, 041065

БЕКОР ҚИЛИНАДИ.

«НАВРЎЗ» савдо-ишлаб чиқариш мажмуи»
МАХСУС ГУРУҲЛАРГА ОФИЦИАНТЛАР ШОГИРДЛАРИНИ ҚАБУЛ ҚИЛАДИ.
16 ёшдан 30 ёшгача бўлган ўрта маълумотли йигитлар, шунингдек 16 ёшдан 25 ёшгача бўлган қизлар қабул қилинади.
Стипендия тўланади.
Ўқитиш муддати - 3 ой.
Энг кам иш ҳақи -
300.000 сўм-купон.

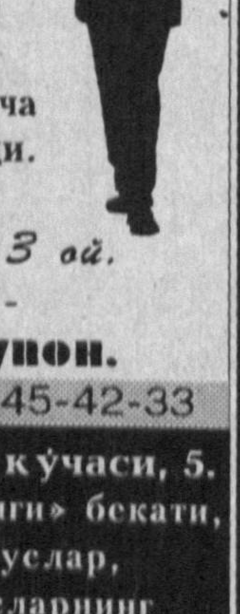

Телефонлар: 45-39-41, 45-42-33
Манзилгоҳимиз: Фуркат кўчаси, 5. Метронинг «Халқлар Дўстлиги» бекати, 6, 7, 12, 14, - троллейбуслар, 51, 151, 13, 153 - автобусларнинг «Беш-Ёғоч» бекати.

Тошкент шаҳар ҳокимлиги «Тошкенттаъмирлаш» трестининг бошқарувчиси Ж. Ю. Мақсудовга опаси **Муқаддас Юнусовна МАҚСУДОВАнинг** вафот этганлиги муносабати билан чуқур ҳамдардлик изҳор этади.

Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги қошидаги Тиббиёт-санитария бирлашмасининг 2-Марказий клиник касалхонаси жамоаси бош шифокор ўринбосари А. А. Набиевга отаси **Абдужалил НАБИЕВнинг** вафот этганлиги муносабати билан чуқур ҳамдардлик изҳор қилади.

Тошкент шаҳар касаба уюшмалари кенгаши Тошкент вилояти касаба уюшмалари кенгаши раисининг ўринбосари Т. О. Алимовга турмуш ўртоғи **Маҳбуба ТУРҒУНБОЕВАнинг** вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тошкент оқшоми

Муассис: Тошкент шаҳар ҳокимлиги

Газета Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитасида рўйхатга олинган. Рўйхат сони ~ 10.

Манзилимиз: 700000, Тошкент шаҳри, ГСП, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.

Телефонлар: хатлар ~ 33-29-70; эълон ва тижорат хабарларини жойлаштириш масалалари бўйича~ 56-54-68, 32-56-66.

Эълонлар ва тижорат хабарлари аниқ ва тўғрилиги учун жавобгарлик уларни берган ташкилот ва шахслар зиммасидадир.

Нашрни етказиб бериш масалалари бўйича турар жойлардаги почта бўлимларига ёки "Тошкент почтаси" шаҳар почта корхонасининг фойдаланиш бўлимига ~ 33-74-05 телефонига мурожаат қилишингиз мумкин.

Ҳажми ~ 2 босма табоқ. Офсет усулда чоп этилади. Қоғоз бичими - А-2. Нашр кўрсаткичи - 64690.

"Шарқ" нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: "Буюк Турон" кўчаси, 41-уй.

Душанба, чоршанба ва жума кунлари чиқади. Буюртма Г—1041. ● Босмага бериш вақти 11.30. ● Босмага берилди 11.30. 1 2 3 4 5 6.